VOETBALVISIE LELYSTAD

2026 – 2040

gemeente Lelystad

Inhoudsopgave

Voorwoord **3**

Samenvatting **4**

1. Inleiding **7**
1.1 Aanleiding en doel 7
1.2 Onderzoeksvragen en afbakening 7
1.3 Aanpak 7
1.4 Leeswijzer 8

2. Opgaven voor voetbal in Lelystad **9**
2.1 De opgave in één oogopslag 9
2.2 Waarom deze opgaven ontstaan 10
2.3 Prognose richting 2040 10
2.4 Bestuurlijke duiding 11

3. Analyse huidige voetbalstructuur **12**
3.1 Inleiding 12
3.2 De voetbalstructuur als samenhangend systeem 12
3.3 Huidige voetbalstructuur in cijfers 12
3.4 Maatschappelijke betekenis van voetbalstructuur 12
3.5 Sterke punten van de huidige voetbalstructuur 14
3.6 Knelpunten en aandachtspunten 14
3.7 Ruimtelijke en maatschappelijke analyse 14
3.8 Toekomstbestendigheid van de voetbalstructuur 15
3.9 SWOT-analyse van de huidige voetbalstructuur 15
3.10 Conclusie 16

4. Toekomstprofielen voetbalverenigingen **17**
4.1 Inleiding 17
4.2 Vergelijking van de voetbalverenigingen 17
4.3 SVL '67 17
4.4 VV Unicum 18
4.5 SV Batavia '90 18
4.6 Analyse van de toekomstprofielen 19
4.7 Conclusie 19

5. Versterken vitale voetbalverenigingen **20**
5.1 Vitale voetbalverenigingen als randvoorwaarde 20
5.2 Samen investeren in sterke verenigingen 20
5.3 Richtinggevende uitgangspunten 20
5.4 Veilig sportklimaat en KNVB-risicoaanpak 21
5.5 Vervolg 21
5.6 Conclusie 21

6. Aanbevolen ontwikkelrichting sportparken **23**
6.1 Inleiding 23
6.2 Gemeentebrede ontwikkelrichting 23
6.3 Sportpark Langezand 24
6.4 Sportpark Schouw 26
6.5 Sportpark Doggersbank 29
6.6 Sportpark Zuiderhage 31
6.7 Samenvatting van de ontwikkelrichtingen 33

7. Bestuurlijke aanbevelingen en vervolg **35**
7.1 Bestuurlijke aanbevelingen 35
7.2 Vervolgaanpak 36
7.3 Tot slot 37

Bijlage 1 Verdieping ontwikkelingen en behoefteprognose 38
Bijlage 2 Achtergrond voetbalstructuur 42
Bijlage 3 Profielschetsen voetbalverenigingen 44
Bijlage 4 Situatieschetsen ontwikkelmogelijkheden 47

Voorwoord

Voetbal is de grootste sport van Lelystad. Elke week staan kinderen, jongeren en volwassenen op of langs de velden om het voetbal mogelijk te maken of zelf te sporten. Samen bewegen, elkaar leren kennen en deel uitmaken van een vereniging. Mooi om te zien dat voetbal op deze manier bijdraagt aan verbondenheid in onze stad.

De afgelopen periode heb ik gesproken met inwoners, vrijwilligers en bestuurders van voetbalverenigingen over de toekomst van het voetbal in Lelystad. Ik heb gemerkt hoeveel trots en betrokkenheid er is. Tegelijkertijd kwamen er zorgen naar voren. Onder andere over de staat van accommodaties en de druk op de organisatie van de voetbalverenigingen. Daarnaast zijn er ook zorgen over leefbaarheid in de buurten bij de sportparken die midden in een wijk liggen. Ook werd duidelijk hoe belangrijk goede samenwerking is. De gesprekken met betrokkenen hebben waardevolle inzichten opgeleverd voor de ontwikkeling van deze voetbalvisie. Ik wil iedereen die heeft meegewerkt aan deze voetbalvisie daarvoor bedanken.

Met deze voetbalvisie bepalen we de koers voor de komende jaren. We kijken naar wat nodig is om het voetbal mee te laten groeien met de stad en om de uitdagingen waar verenigingen voor staan aan te pakken. Dat gaat over voorzieningen, maar ook over mensen en samenwerking.

De visie brengt in beeld welke voorzieningen nodig zijn. Voorzieningen die verenigingen nodig hebben om hun leden te kunnen laten sporten. Ook achter de schermen is veel nodig. Verenigingen merken dat het lastiger wordt om vrijwilligers te vinden en te behouden, terwijl ze onmisbaar zijn om de sport te kunnen organiseren op een club. Bovendien zijn sportparken meer dan plekken om te voetballen. Ze worden ook gebruikt voor andere activiteiten en maken deel uit van de buurt. Dat vraagt om goede afspraken en contact tussen verenigingen, de gebruikers en de omwonenden.

Met deze visie kijken we verder dan alleen voetbalvelden en gebouwen. We willen dat verenigingen ook in de toekomst sterk en toegankelijk blijven. Iedereen moet de kans krijgen om te voetballen. En dat kunnen we alleen samen. Met verenigingen, vrijwilligers, inwoners en maatschappelijke partners werken we daarom aan een voetballandschap dat past bij Lelystad en bij de mensen die er wonen.

Michel Bakelaar,
wethouder Sport

Samenvatting

Aanleiding

Voetbal is met circa 3.200 leden de grootste georganiseerde sport van Lelystad en vervult een belangrijke maatschappelijke rol binnen de stad. De drie voetbalverenigingen – SVL ‘67, VV Unicum en SV Batavia ‘90 – bieden inwoners de mogelijkheid om te sporten, elkaar te ontmoeten en actief deel te nemen aan het verenigingsleven. Daarnaast worden de sportparken intensief gebruikt door het onderwijs, voetbalscholen en maatschappelijke organisaties. Daarmee leveren de voetbalverenigingen een belangrijke bijdrage aan gezondheid, sociale samenhang, talentontwikkeling en de leefbaarheid van Lelystad.

De gemeente Lelystad staat voor een aantal belangrijke keuzes. De vraag naar voetbalvoorzieningen neemt toe als gevolg van bevolkingsgroei, een hogere trainingsintensiteit en de ontwikkeling van nieuwe woongebieden, waaronder Zuiderhage. Tegelijkertijd staan de bestaande sportparken op onderdelen onder druk. Met name de trainingscapaciteit is op dit moment onvoldoende om volledig aan de vraag te voldoen. Verenigingen geven aan dat de beschikbare capaciteit niet altijd aansluit op de vraag, waardoor de mogelijkheden voor verdere groei beperkt zijn.

Naast de fysieke opgave verandert ook de organisatie van voetbalverenigingen. Besturen en vrijwilligers krijgen steeds meer verantwoordelijkheden op het gebied van accommodatiebeheer, onderhoud, wet- en regelgeving, duurzaamheid, sociale veiligheid en vrijwilligersbeleid. Hierdoor staat de organisatiekracht van verenigingen onder druk. De opgave voor Lelystad beperkt zich daarom niet tot het realiseren van voldoende voetbalvelden, maar vraagt ook om een toekomstbestendige organisatie van de voetbalverenigingen.

Deze Voetbalvisie brengt de huidige situatie, de belangrijkste ontwikkelingen en de toekomstige behoefte aan voetbalvoorzieningen in beeld. De Voetbalvisie richt zich op de korte, middellange en lange termijn en biedt een afwegingskader voor de ontwikkeling van het voetbal in Lelystad. Op basis hiervan worden aanbevelingen gedaan voor de verdere ontwikkeling van de voetbalstructuur in de periode 2026-2040. De rapportage is nadrukkelijk richtinggevend. De uiteindelijke keuzes over ontwikkelrichtingen, investeringen en uitvoering zijn aan de gemeenteraad.

Belangrijkste bevindingen

De analyse laat zien dat de huidige voetbalstructuur een sterke basis kent. De drie voetbalverenigingen vervullen ieder een eigen rol binnen de stad en beschikken over een grote maatschappelijke betekenis. Gezamenlijk zorgen zij voor een breed en toegankelijk voetbalaanbod en dragen zij bij aan sport, ontmoeting en vrijwilligerswerk.

De analyse laat zien dat de huidige voetbalstructuur op meerdere onderdelen onder druk staat. De beschikbare trainingscapaciteit is op dit moment onvoldoende om volledig aan de vraag te voldoen. Daarnaast verschillen de ontwikkelmogelijkheden van de bestaande sportparken sterk. Sportpark Langezand beschikt nog over ontwikkelruimte, terwijl Sportpark Schouw en Sportpark Doggersbank grotendeels tegen hun ruimtelijke grenzen aanlopen. Op deze locaties vragen ook leefbaarheid, parkeren, verkeer en geluid nadrukkelijk aandacht.

De analyse laat bovendien zien dat de voetbalstructuur als één samenhangend systeem moet worden beschouwd. Individuele verenigingen kunnen in de loop van de tijd groeien of krimpen, maar historisch gezien blijft de totale voetbaldeelname binnen Lelystad relatief stabiel. Dat vraagt om een gemeentebrede benadering, waarbij niet wordt gestuurd op de groei van individuele verenigingen, maar op een robuuste voetbalstructuur die verschuivingen tussen verenigingen kan opvangen.

Voor alle sportparken geldt dat de maximale capaciteit wordt bepaald door de bespelingscapaciteit van de velden, de beschikbare kleedaccommodaties, de parkeercapaciteit en de ruimtelijke draagkracht van de omgeving. Verdere groei is daarom niet onbeperkt

mogelijk. Zodra deze maximale capaciteit is bereikt, zijn bestuurlijke keuzes nodig over uitbreiding, herschikking of het begrenzen van het aantal teams.

Aanbevolen ontwikkelrichtingen

Op basis van de uitgevoerde analyses zijn per sportpark één aanbevolen ontwikkelrichting en één of meer alternatieve ontwikkelrichtingen uitgewerkt. De aanbevolen ontwikkelrichtingen zijn beoordeeld aan de hand van een afwegingskader waarin toekomstbestendigheid, capaciteit, maatschappelijke meerwaarde, leefbaarheid, doelmatigheid en uitvoerbaarheid centraal staan.

Voor Sportpark Langezand wordt aanbevolen de bestaande locatie verder door te ontwikkelen. Daarbij wordt voorgesteld een natuurgrasveld om te bouwen naar kunstgras, de bestaande kantine – die momenteel eigendom is van de vereniging – op termijn te vervangen door een gemeentelijke accommodatie die aan de vereniging wordt verhuurd, en één natuurgrasveld als reserveveld te behouden. Hiermee wordt de gebruikskwaliteit verbeterd en ontstaat een toekomstbestendige accommodatie.

Voor Sportpark Schouw wordt aanbevolen om op langere termijn VV Unicum te verplaatsen naar Sportpark Zuiderhage. Hierdoor ontstaat ruimte om Sportpark Schouw opnieuw in te richten als een kleinschaliger wijkgericht sportpark dat beter aansluit bij de woonomgeving. In de rapportage zijn tevens drie alternatieve ontwikkelvarianten uitgewerkt waarbij VV Unicum op de huidige locatie blijft gevestigd. Deze varianten vragen echter aanvullende investeringen en blijvende maatregelen om de leefbaarheid voor omwonenden te waarborgen.

Voor Sportpark Doggersbank wordt aanbevolen het sportpark verder te ontwikkelen als multifunctioneel sportpark voor zowel voetbal als onderwijs. De voorgestelde maatregelen bestaan uit het ombouwen van een natuurgrasveld naar kunstgras, het vernieuwen van het was- en kleedgebouw en het afstemmen van het maximale aantal teams op de beschikbare capaciteit van het sportpark. Daarbij wordt nadrukkelijk rekening gehouden met het intensieve gebruik door Porteum. De investering in het was- en kleedgebouw maakt onderdeel uit van de meerjareninvesteringsplanning van Sportbedrijf Lelystad.

Sportpark Zuiderhage vormt de belangrijkste ontwikkellocatie voor de toekomstige voetbalstructuur. Aanbevolen wordt om deze locatie gefaseerd te ontwikkelen als nieuw sportpark, waarbij wordt gestart met vier wedstrijdvelden en op termijn kan worden uitgebreid naar zes velden. De rapportage gaat daarbij uit van een mogelijke verhuizing van VV Unicum naar Zuiderhage. Tevens wordt ingezet op een multifunctioneel sportpark met ruimte voor voetbal, onderwijs en wijkgerichte activiteiten. Daarnaast is een alternatief uitgewerkt waarbij Zuiderhage wordt ontwikkeld voor een nieuw op te richten voetbalvereniging.

Gezamenlijk vormen deze ontwikkelrichtingen één samenhangend voorstel voor de toekomstige voetbalstructuur van Lelystad. Investeringen op de bestaande sportparken verbeteren de kwaliteit van de accommodaties, terwijl Sportpark Zuiderhage ruimte biedt om de toekomstige groei van de stad op te vangen.

Versterken van vitale voetbalverenigingen

Naast investeringen in accommodaties vraagt de analyse nadrukkelijk aandacht voor de vitaliteit van de voetbalverenigingen. Uit de gesprekken blijkt dat bestuurders en vrijwilligers steeds meer tijd kwijt zijn aan vastgoedbeheer, onderhoud, regelgeving en administratieve taken. Hierdoor komt de aandacht voor de sportieve en maatschappelijke kerntaken van verenigingen onder druk te staan.

Daarom wordt aanbevolen een pilot Vitale Voetbalverenigingen uit te werken. Binnen deze pilot wordt onderzocht hoe de rolverdeling tussen gemeente, Sportbedrijf Lelystad en de verenigingen toekomstbestendig kan worden ingericht. Daarbij wordt onder meer gekeken naar eigendom, beheer en onderhoud van accommodaties, KNVB-risicoaanpak

en versterken van een veilig en gastvrij sportklimaat, ondersteuning van verenigingen bij bedrijfsvoering en de verdere professionalisering van de organisatie. De pilot heeft nadrukkelijk een verkennend karakter; eventuele wijzigingen vragen afzonderlijke bestuurlijke besluitvorming.

Bestuurlijke besluitvorming

Deze Voetbalvisie bevat aanbevelingen en vormt een richtinggevend kader voor de verdere ontwikkeling van de voetbalstructuur. De rapportage bevat geen uitvoeringsbesluiten. De gemeenteraad wordt gevraagd om richting te geven aan de verdere ontwikkeling van het voetbal in Lelystad door besluiten te nemen over de volgende onderwerpen:

- het vaststellen van de ontwikkelrichtingen voor de bestaande sportparken;
- het nemen van een besluit over de ontwikkeling en fasering van Sportpark Zuiderhage;
- het nemen van een besluit over een mogelijke verhuizing van VV Unicum naar Sportpark Zuiderhage;
- het bepalen van de toekomstige rolverdeling tussen gemeente, Sportbedrijf Lelystad en de voetbalverenigingen ten aanzien van eigendom, beheer en onderhoud van accommodaties;
- het vaststellen van de benodigde investeringen, inclusief fasering en dekking;
- het besluiten om de pilot Vitale Voetbalverenigingen nader uit te werken.

Met deze besluiten kan de gemeente stapsgewijs toewerken naar een toekomstbestendige voetbalstructuur waarin voldoende ruimte blijft voor sport, maatschappelijke activiteiten en de verdere ontwikkeling van Lelystad. De voorgestelde ontwikkelrichtingen dragen bij aan kwalitatief goede sportparken, vitale voetbalverenigingen en een evenwichtige spreiding van voetbalvoor-zieningen over de stad, met oog voor zowel sportieve ambities als de leefbaarheid van de omgeving.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Voetbal is met ruim 3.200 leden de grootste georganiseerde sport van de gemeente Lelystad en vervult een belangrijke maatschappelijke rol. De drie voetbalverenigingen – SVL '67, VV Unicum en SV Batavia '90 – bieden inwoners de mogelijkheid om te sporten, elkaar te ontmoeten en actief deel te nemen aan het verenigingsleven. Daarmee leveren zij een waardevolle bijdrage aan gezondheid, sociale samenhang en de leefbaarheid van de stad.

Tegelijkertijd staat het voetbal in Lelystad voor verschillende opgaven. De beschikbare capaciteit op een aantal sportparken staat onder druk, verenigingen ervaren toenemende organisatorische uitdagingen en de ontwikkeling van nieuwe woongebieden, waaronder Zuiderhage, vraagt om keuzes over de toekomstige inrichting van de voetbalvoorzieningen. Daarnaast zijn landelijke ontwikkelingen, zoals een hogere trainingsintensiteit, de concentratie van wedstrijden op zaterdag, de toenemende druk op vrijwilligers en de groeiende aandacht voor sociale veiligheid van invloed op de toekomst van het amateurvoetbal.

De gemeente Lelystad heeft daarom deze Voetbalvisie opgesteld. De Voetbalvisie brengt de huidige situatie, relevante ontwikkelingen en de toekomstige behoefte aan voetbalvoorzieningen in beeld. Op basis daarvan worden aanbevelingen gedaan voor de verdere ontwikkeling van de voetbalstructuur in Lelystad.

De Voetbalvisie is nadrukkelijk een richtinggevend document. De rapportage bevat analyses, prognoses, scenario's en aanbevelingen, maar vormt geen besluit op zichzelf. Besluitvorming over de voorgestelde ontwikkelrichtingen, investeringen en vervolgstappen vindt plaats door het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad.

De Voetbalvisie richt zich op de korte, middellange en lange termijn en biedt een afwegingskader voor de ontwikkeling van het voetbal in Lelystad richting 2040.

1.2 Onderzoeksvragen en afbakening

De Voetbalvisie geeft antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

- Welke landelijke en lokale ontwikkelingen zijn van invloed op het voetbal in Lelystad?
- Hoe ziet de huidige voetbalstructuur eruit en welke knelpunten doen zich voor op het gebied van capaciteit, kwaliteit en gebruik van de sportparken?
- Welke behoefte aan voetbalvoorzieningen wordt verwacht op de korte, middellange en lange termijn?
- Welke ontwikkelrichtingen zijn denkbaar voor de bestaande sportparken en de ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage?
- Hoe kan de organisatiekracht van de Lelystadse voetbalverenigingen verder worden versterkt?
- Welke rol spelen voetbalscholen binnen het Lelystadse voetballandschap?
- Welke aandachtspunten volgen uit de KNVB-risicoaanpak en de ontwikkeling van sociale veiligheid binnen het amateurvoetbal?
- Welke aanbevelingen kunnen worden gedaan voor een toekomstbestendige voetbalstructuur in Lelystad?

De Voetbalvisie richt zich op de drie voetbalverenigingen binnen de gemeente Lelystad: SVL '67, VV Unicum en SV Batavia '90. Andere sporten worden uitsluitend betrokken voor zover deze van invloed zijn op de ontwikkeling van de voetbalvoorzieningen of het gebruik van de sportparken.

1.3 Aanpak

Voor het opstellen van de Voetbalvisie is gebruikgemaakt van documentstudie, kwantitatieve analyses en gesprekken met betrokken partijen.

Als basis zijn onder meer het Integraal Huisvestingsplan Sport, KNVB-gegevens, verenigingsmonitoren, gemeentelijke beleidsdocumenten en bevolkingsprognoses

gebruikt. Deze informatie is aangevuld met gesprekken met de drie voetbalverenigingen, vertegenwoordigers van de KNVB, voetbalscholen, het onderwijs, Sportbedrijf Lelystad en de gemeente.

De verzamelde informatie is gebruikt om de huidige situatie te analyseren, ontwikkelingen te duiden, de toekomstige behoefte aan voetbalvoorzieningen in beeld te brengen en mogelijke ontwikkelrichtingen te verkennen. Op basis hiervan zijn aanbevelingen opgesteld voor de verdere ontwikkeling van het voetbal in Lelystad.

Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is opgenomen in bijlage 1.

1.4 Leeswijzer

Deze Voetbalvisie is opgebouwd van analyse naar aanbevelingen.

Hoofdstuk 2 beschrijft de belangrijkste landelijke en lokale ontwikkelingen die van invloed zijn op het voetbal in Lelystad. Daarnaast wordt de verwachte behoefte aan voetbalvoorzieningen richting 2030 en 2040 beschreven.

Hoofdstuk 3 brengt de huidige voetbalstructuur in beeld. Daarbij wordt ingegaan op de capaciteit en kwaliteit van de sportparken, de belangrijkste knelpunten en de bevindingen uit de gesprekken met verenigingen en andere betrokken partijen.

Hoofdstuk 4 beschrijft de toekomstprofielen van de drie voetbalverenigingen en laat zien welke opgaven en ontwikkelperspectieven per vereniging worden onderscheiden.

Hoofdstuk 5 gaat in op het versterken van vitale voetbalverenigingen. Daarbij wordt beschreven hoe de organisatiekracht van verenigingen kan worden versterkt en welke rol de gemeente, Sportbedrijf Lelystad en de verenigingen hierin kunnen vervullen.

Hoofdstuk 6 bevat de aanbevolen ontwikkelrichtingen voor de sportparken. Per sportpark worden de mogelijke scenario's beschreven en wordt een aanbeveling gedaan voor de verdere ontwikkeling.

Hoofdstuk 7 sluit af met de bestuurlijke aanbevelingen en een routekaart voor de verdere besluitvorming en uitvoering. Verdiepende analyses, achtergrondinformatie en onderliggende onderzoeksgegevens zijn opgenomen in de bijlagen.

2. Opgaven voor voetbal in Lelystad

De analyse laat zien dat het voetbal in Lelystad de komende jaren voor een aantal belangrijke keuzes staat. De vraag naar voetbalvoorzieningen neemt toe, terwijl de beschikbare ruimte op een aantal sportparken beperkt is. Ook veranderen de eisen die aan verenigingen worden gesteld en groeit Lelystad verder, onder meer door de ontwikkeling van de nieuwe woonwijk Zuiderhage.

De opgave bestaat daarmee uit meer dan het realiseren van extra voetbalvelden. Er zijn keuzes nodig over de toekomstige voetbalstructuur, de ontwikkeling van de sportparken, de leefbaarheid van de omgeving en de ondersteuning van voetbalverenigingen. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste opgaven beschreven. De uitgebreide analyses, achtergrondinformatie en onderliggende cijfers zijn opgenomen in bijlage 2.

2.1 De opgave in één oogopslag

Uit de analyse komen vijf samenhangende opgaven naar voren die richtinggevend zijn voor de verdere ontwikkeling van het voetbal in Lelystad.

Voldoende capaciteit voor een groeiende voetbalvraag

Voetbal blijft een populaire sport. Tussen 2022 en 2024 groeide het aantal voetballeden in Lelystad met circa 6%, terwijl de totale sportdeelname binnen de gemeente grotendeels stabiel bleef. Daarnaast is momenteel ongeveer 2,7% van de inwoners lid van een voetbalvereniging, tegenover ongeveer 4,5% landelijk. Daarbij moet worden opgemerkt dat voetbalparticipatie in stedelijke gemeenten vaak lager ligt dan in meer landelijke gemeenten. Lelystad kent bovendien een relatief jonge en groeiende bevolking. Dit wijst erop dat er nog ruimte bestaat voor verdere groei van de voetbaldeelname.

Verenigingen geven aan dat de beschikbare capaciteit op onderdelen onvoldoende aansluit op de vraag. Dit uit zich onder meer in een hoge druk op de trainingscapaciteit en beperkte mogelijkheden om nieuwe leden direct te plaatsen. Signalen van wachtlijsten worden daarbij gezien als een indicatie van deze capaciteitsdruk, maar vormen geen één-op-één weergave van de daadwerkelijke vraag. Wachtlijsten kunnen immers tijdelijke inschrijvingen, dubbele aanmeldingen of potentiële leden bevatten die uiteindelijk geen lid worden. Daarom zijn wachtlijsten niet rechtstreeks gebruikt voor de behoefteprognose, maar uitsluitend beschouwd als één van de indicatoren voor de balans tussen vraag en capaciteit.

Sportparken toekomstbestendig ontwikkelen

De drie bestaande sportparken verschillen in ligging, omvang en ontwikkelmogelijkheden. Sportpark Langezand beschikt nog over ontwikkelruimte, terwijl Sportpark Schouw en Sportpark Doggersbank intensief worden gebruikt en beide midden in een woonomgeving liggen. Hierdoor verschillen ook de opgaven per locatie.

De ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage biedt kansen om de toekomstige groei van het voetbal op te vangen en tegelijkertijd de druk op bestaande sportparken te verminderen. Dit vraagt om een gemeentebrede afweging over de toekomstige spreiding van voetbalvoorzieningen.

Sport en leefbaarheid beter met elkaar in balans brengen

Voetbalverenigingen vervullen een belangrijke maatschappelijke functie, maar het intensieve gebruik van sportparken heeft ook invloed op de directe omgeving. De concentratie van trainingen en wedstrijden leidt op piekmomenten tot extra verkeersbewegingen, parkeerdruk, verlichting en geluid. Met name bij Sportpark Schouw en Sportpark Doggersbank vraagt dit om een zorgvuldige afweging tussen sportieve ontwikkeling en de leefbaarheid van de omliggende woonwijken.

Verenigingen vitaal houden

Naast de ontwikkeling van accommodaties verandert ook de organisatie van voetbalverenigingen. Besturen en vrijwilligers krijgen te maken met steeds meer verantwoordelijkheden op het gebied van beheer, onderhoud, exploitatie, wet- en regelgeving, sociale

veiligheid en vrijwilligersbeleid. Hierdoor komt de aandacht voor de sportieve en maatschappelijke kerntaken van verenigingen onder druk te staan.

Ook sociale veiligheid en sportief gedrag vormen een belangrijk onderdeel van toekomstbestendige voetbalverenigingen. De KNVB werkt binnen het amateurvoetbal met een risico- en ondersteuningsaanpak, waarbij signalen rondom gedrag, veiligheid en verenigingscultuur worden opgehaald en vertaald naar gerichte ondersteuning. Het doel daarvan is om verenigingen preventief te versterken en te zorgen voor een veilig en gastvrij voetbalklimaat. Voor Lelystad betekent dit dat de opgave niet alleen ligt in voldoende velden en accommodaties, maar ook in het versterken van bestuur, vrijwilligers, begeleiding en een duidelijke verenigingscultuur.

Investeringen gericht en gefaseerd uitvoeren
Om de voetbalstructuur toekomstbestendig te houden zijn investeringen noodzakelijk. Daarbij gaat het niet alleen om uitbreiding of verbetering van sportparken, maar ook om keuzes over fasering, prioritering en de rolverdeling tussen gemeente, Sportbedrijf Lelystad en de voetbalverenigingen.

2.2 Waarom deze opgaven ontstaan

De hiervoor beschreven opgaven worden veroorzaakt door een combinatie van landelijke en lokale ontwikkelingen. Landelijk blijft voetbal met circa 1,2 miljoen leden en bijna 2.900 verenigingen de grootste georganiseerde sport van Nederland. Tegelijkertijd v erandert de manier waarop voetbal wordt beoefend. Teams trainen vaker dan voorheen, wedstrijden concentreren zich steeds meer op zaterdag en kunstgrasvelden worden intensiever gebruikt. Hierdoor neemt de druk op accommodaties verder toe.

Ook in Lelystad zijn deze ontwikkelingen zichtbaar. Meer dan 55% van de voetballeden is jonger dan 18 jaar. Juist deze doelgroep maakt intensief gebruik van de beschikbare trainingscapaciteit. Daarnaast zorgen de groei van enkele verenigingen, de ontwikkeling van nieuwe woongebieden en de aanwezige wachtlijsten ervoor dat de vraag naar voetbalvoorzieningen naar verwachting verder zal toenemen.

De drie voetbalverenigingen ontwikkelen zich daarbij niet op dezelfde manier. De afgelopen jaren groeiden VV Unicum en SV Batavia ‘90 relatief sterk, terwijl SVL ‘67 een stabielere ontwikkeling liet zien. Hierdoor is de druk op de sportparken ongelijk verdeeld. De geschiedenis laat echter ook zien dat ledenaantallen tussen verenigingen kunnen verschuiven. Op stedelijk niveau is de totale voetbaldeelname veel stabieler dan de ontwikkeling van individuele verenigingen. Dit vraagt om een gemeentebrede benadering van de toekomstige capaciteit en niet uitsluitend om een verenigingsspecifieke benadering. Daarbij kan worden uitgegaan van een maximale bespelingscapaciteit van de sportparken als randvoorwaarde. Verenigingen kunnen zich ontwikkelen, maar de groei van het aantal teams is niet onbeperkt.

2.3 Prognose richting 2040

Op basis van de bevolkingsontwikkeling, de huidige voetbaldeelname en de verwachte ontwikkeling van de verenigingen is een prognose opgesteld voor de toekomstige behoefte aan voetbalvoorzieningen.

De analyse laat zien dat de behoefte aan wedstrijdvelden groeit van 11 velden in 2024 naar circa 14 velden in 2030 en 17 velden in 2040. De behoefte aan trainingsvelden groeit in dezelfde periode van 9 naar 10 en uiteindelijk 13 velden. De grootste groei wordt verwacht na 2030 en heeft met name betrekking op de trainingscapaciteit.

De prognose is gebaseerd op de verwachte bevolkingsontwikkeling, de huidige voetbaldeelname en een correctie voor de latente vraag. Daarbij is rekening gehouden met wachtlijsten, waarbij is aangenomen dat een deel van de wachtenden daadwerkelijk lid wordt wanneer voldoende capaciteit beschikbaar komt. De prognose laat zien dat zonder aanvullende maatregelen de druk op de bestaande sportparken verder toeneemt.

De ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage biedt kansen om deze groei op te vangen. Ook blijven de bestaande sportparken een belangrijke functie vervullen binnen de toekomstige voetbalstructuur van Lelystad.

2.4 Bestuurlijke duiding

De analyse laat zien dat het voetbal in Lelystad voor een integrale opgave staat. De uitdaging bestaat niet uitsluitend uit het realiseren van voldoende capaciteit, maar uit het toekomstbestendig organiseren van de totale voetbalstructuur.

Daarbij zijn keuzes nodig over de ontwikkeling van de bestaande sportparken, de rol van Sportpark Zuiderhage, de spreiding van voetbalvoorzieningen binnen de stad en het versterken van de organisatiekracht van voetbalverenigingen. De volgende hoofdstukken werken deze onderwerpen verder uit en bevatten aanbevelingen voor de toekomstige ontwikkeling van het voetbal in Lelystad.

3. Analyse huidige voetbalstructuur

3.1 Inleiding

De gemeente Lelystad beschikt over een goed gespreide voetbalstructuur met drie bestaande sportparken: Sportpark Langezand, Sportpark Schouw en Sportpark Doggersbank. Gezamenlijk bieden deze sportparken ruimte aan de drie voetbalverenigingen SVL '67, VV Unicum en SV Batavia '90. Daarnaast wordt gewerkt aan de ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage, dat op termijn een belangrijke rol kan spelen in de verdere ontwikkeling van het voetbal in Lelystad.

De bestaande voetbalstructuur vormt een stevige basis voor de beoefening van voetbal. De sportparken worden intensief gebruikt, zijn goed bereikbaar vanuit verschillende delen van de stad en vervullen een belangrijke maatschappelijke functie voor verenigingen, onderwijs en de omliggende wijken. De analyse laat zien dat de belasting van de sportparken ongelijk is verdeeld en dat de toekomstige opgave per locatie verschilt. Waar sommige sportparken nog ontwikkelmogelijkheden kennen, lopen andere locaties tegen ruimtelijke of maatschappelijke grenzen aan. Hierdoor vraagt de toekomstige ontwikkeling van het voetbal niet alleen om investeringen in accommodaties, maar vooral om een samenhangende visie op de totale voetbalstructuur.

3.2 De voetbalstructuur als samenhangend systeem

De drie voetbalverenigingen functioneren niet los van elkaar, maar maken onderdeel uit van één gemeentelijke voetbalstructuur. Ontwikkelingen bij één vereniging hebben daardoor invloed op de benutting van sportparken, de beschikbare capaciteit en de toekomstige investeringsbehoefte elders in de stad.

De analyse laat zien dat de ledenontwikkeling van de verenigingen de afgelopen jaren verschillend is verlopen. VV Unicum en SV Batavia '90 groeiden relatief sterk, terwijl SVL '67 een stabielere ontwikkeling liet zien. Uit de historische ontwikkeling blijkt dat dergelijke verschuivingen zich vaker voordoen. Groei en krimp wisselen zich af tussen verenigingen, terwijl de totale voetbaldeelname binnen Lelystad relatief stabiel blijft.

Dit betekent dat toekomstige keuzes niet uitsluitend gebaseerd kunnen worden op de ontwikkeling van afzonderlijke verenigingen. De gemeente heeft belang bij een robuuste en flexibele voetbalstructuur, waarin voldoende ruimte bestaat om toekomstige verschuivingen in ledenaantallen op te vangen. De ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage moet daarom niet uitsluitend worden beschouwd als een oplossing voor één vereniging, maar als onderdeel van de toekomstige inrichting van de gehele voetbalstructuur.

3.3 Huidige voetbalstructuur in cijfers

De voetbalstructuur van Lelystad bestaat uit drie voetbalverenigingen, drie bestaande sportparken en één toekomstige ontwikkellocatie. Gezamenlijk tellen de verenigingen circa 3.200 leden, verdeeld over ongeveer 161 teams. Hiervoor zijn elf wedstrijdvelden en negen trainingsvelden beschikbaar. De sportparken worden niet uitsluitend gebruikt door de verenigingen, maar ook door het onderwijs, voetbalscholen en maatschappelijke organisaties. Hierdoor is de feitelijke gebruiksintensiteit groter dan uit de verenigingsgegevens alleen blijkt.

De huidige voetbalstructuur is in de afgelopen decennia organisch gegroeid. Daardoor verschillen de sportparken in omvang, kwaliteit, gebruiksintensiteit en ontwikkelmogelijkheden. Deze verschillen vormen het uitgangspunt voor de toekomstige keuzes.

3.4 Maatschappelijke betekenis van voetbalstructuur

De voetbalstructuur van Lelystad vertegenwoordigt een bredere maatschappelijke waarde dan uitsluitend het faciliteren van voetbal. De drie voetbalverenigingen vormen belangrijke ontmoetingsplaatsen binnen de stad en dragen dagelijks bij aan gezondheid, sociale samenhang en een actieve leefstijl van duizenden inwoners. Voor veel kinderen en jongeren is de voetbalvereniging de eerste plek waar zij leren samenwerken, verantwoordelijkheid nemen en onderdeel uitmaken van een gemeenschap. Ook voor volwassenen en senioren vervullen de verenigingen een belangrijke sociale functie, doordat zij mogelijkheden bieden voor sport, ontmoeting en vrijwilligerswerk.

Daarnaast leveren de verenigingen een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van de stad. Jaarlijks zetten honderden vrijwilligers zich in voor het organiseren van trainingen, wedstrijden, evenementen en het beheer van de verenigingen. De sportparken functioneren daarmee niet alleen als sportvoorziening, maar ook als wijkvoorziening waar inwoners elkaar ontmoeten en maatschappelijke activiteiten plaatsvinden.

De maatschappelijke betekenis van de sportparken reikt bovendien verder dan het verenigingsvoetbal. De accommodaties worden gedurende de week ook gebruikt door andere organisaties. Zo maken onderwijsinstellingen gebruik van de sportparken voor bewegingsonderwijs en sportactiviteiten. Een voorbeeld hiervan is Sportpark Doggersbank, dat mede wordt gebruikt door leerlingen van Porteum. Daarnaast worden de sportparken benut door voetbalscholen, zoals DLF Academy, voor aanvullende voetbalactiviteiten buiten de reguliere verenigingsuren. Ook worden de accommodaties ingezet voor clinics, toernooien, maatschappelijke projecten en andere sportieve activiteiten. Hierdoor worden de sportparken gedurende vrijwel de gehele week benut en vervullen zij een multifunctionele rol binnen de stad.

Ook de maatschappelijke verwachtingen van voetbalverenigingen veranderen. Van verenigingen wordt steeds vaker verwacht dat zij bijdragen aan een veilig sportklimaat, inclusie, gezondheid, talentontwikkeling en samenwerking met maatschappelijke partners. Daarmee verschuift hun rol steeds meer van uitsluitend sportaanbieder naar maatschappelijke partner van gemeente, onderwijs, zorg en welzijn.

Deze ontwikkeling vraagt om een bredere benadering van de voetbalstructuur. Bij toekomstige keuzes gaat het daarom niet uitsluitend om de vraag hoeveel voetbalvelden nodig zijn, maar ook om de maatschappelijke functie die sportparken en verenigingen vervullen. Investeringen in sportparken dragen niet alleen bij aan voldoende capaciteit voor voetbal, maar ook aan de kwaliteit van de openbare voorzieningen, de leefbaarheid van wijken en de maatschappelijke doelen die de gemeente nastreeft op het gebied van sport, gezondheid, onderwijs en participatie.

Van accommodatie naar maatschappelijke waarde

Voetbalverenigingen en sportparken vormen de fysieke en organisatorische basis voor het voetbal in Lelystad.

Goede accommodaties en sterke verenigingen maken het mogelijk om kwalitatief goed voetbal aan te bieden, vrijwilligers te ondersteunen en sportparken intensief en veilig te gebruiken.

Sport, onderwijs en maatschappelijke activiteiten vinden plaats op en rond de sportparken. Naast trainingen en wedstrijden worden de accommodaties gebruikt voor bewegingsonderwijs, voetbalscholen, clinics, evenementen en andere maatschappelijke activiteiten.

Maatschappelijke effecten zoals meer sport- en beweegdeelname, gezondheid, talentontwikkeling, sociale ontmoeting, vrijwilligerswerk, een positief sportklimaat en leefbare wijken worden hierdoor versterkt.

Bijdrage aan gemeentelijke beleidsdoelen op het gebied van sport, gezondheid, onderwijs, participatie, leefbaarheid en sociale samenhang.

Deze waardeketen laat zien dat investeringen in voetbalaccommodaties en verenigingen niet uitsluitend bijdragen aan de beoefening van voetbal. Zij vormen tevens een middel om gemeentelijke ambities op het gebied van gezondheid, onderwijs, leefbaarheid, participatie en sociale samenhang te realiseren. De maatschappelijke opbrengsten reiken daarmee verder dan de sportsector alleen.

3.5 Sterke punten van de huidige voetbalstructuur

Uit de analyse blijkt dat de huidige voetbalstructuur over veel kwaliteiten beschikt. Allereerst zijn de sportparken goed verspreid over de stad. Hierdoor is voetbal voor vrijwel alle inwoners goed bereikbaar en beschikken de verschillende stadsdelen over een eigen voetbalvoorziening. De drie verenigingen hebben ieder een eigen identiteit, achterban en maatschappelijke betekenis. Samen bieden zij een breed aanbod aan breedtesport, prestatievoetbal en maatschappelijke activiteiten.

Daarnaast beschikken de sportparken over een goede basisinfrastructuur. De aanwezige velden, kleedaccommodaties en ondersteunende voorzieningen maken het mogelijk om een groot aantal trainingen en wedstrijden te organiseren. Ook het onderwijs maakt gebruik van verschillende sportparken, waardoor de accommodaties een bredere maatschappelijke functie vervullen dan uitsluitend het verenigingsvoetbal.

Een derde kwaliteit is de betrokkenheid binnen de verenigingen. Besturen, vrijwilligers, trainers en ouders zetten zich dagelijks in voor het organiseren van trainingen, wedstrijden en verenigingsactiviteiten. Hierdoor leveren de voetbalverenigingen een belangrijke bijdrage aan gezondheid, ontmoeting, talentontwikkeling, sociale cohesie en een actieve leefstijl.

3.6 Knelpunten en aandachtspunten

Naast deze sterke punten laat de analyse zien dat de huidige voetbalstructuur op verschillende onderdelen onder druk staat.
De eerste opgave betreft de beschikbare capaciteit. Door de groei van enkele verenigingen, de toenemende trainingsintensiteit en de concentratie van wedstrijden op zaterdag worden de beschikbare velden steeds intensiever gebruikt. Vooral de trainingscapaciteit staat op piekmomenten onder druk. De beschikbare ruimte verschilt bovendien sterk per sportpark, waardoor niet iedere locatie dezelfde ontwikkelmogelijkheden heeft.

Een tweede aandachtspunt betreft de ruimtelijke inpassing van de sportparken. Sportpark Schouw en Sportpark Doggersbank liggen midden in woonwijken. De intensivering van het gebruik leidt op piekmomenten tot extra verkeersbewegingen, parkeerdruk, verlichting en geluid. Toekomstige ontwikkelingen vragen daarom steeds om een zorgvuldige afweging tussen de behoefte aan sportvoorzieningen en de leefbaarheid van de directe omgeving.

Ook de organisatie van voetbalverenigingen verandert. Besturen krijgen steeds meer verantwoordelijkheden op het gebied van beheer, onderhoud, exploitatie, wet- en regelgeving, sociale veiligheid en vrijwilligersbeleid. Hierdoor verschuift de aandacht van de sportieve kerntaken naar organisatorische vraagstukken. Hoewel de gemeente en Sportbedrijf Lelystad reeds ondersteuning bieden aan verenigingen, blijkt uit de gesprekken dat hiervan nog beperkt gebruik wordt gemaakt. Voor de toekomst ligt daarom niet alleen een opgave in het versterken van de ondersteuning, maar ook in het beter laten aansluiten van deze ondersteuning op de behoeften van de verenigingen.

Tot slot laat de analyse zien dat de huidige belasting van de sportparken ongelijk is verdeeld. Hierdoor verschillen ook de investeringsopgaven per locatie. Dit vraagt om maatwerk per sportpark, maar tegelijkertijd om een integrale afweging op gemeentelijk niveau.

3.7 Ruimtelijke en maatschappelijke analyse

De mogelijkheden om voetbalvoorzieningen verder te ontwikkelen verschillen aanzienlijk per sportpark. Daarbij spelen niet alleen de beschikbare ruimte en de kwaliteit van de accommodaties een rol, maar ook de ligging ten opzichte van woonwijken, onderwijsvoorzieningen, infrastructuur en toekomstige woningbouw.

Sportpark Langezand beschikt over relatief veel ontwikkelruimte en kent weinig beperkingen vanuit de omgeving. Hierdoor ligt de nadruk hier op het verbeteren en toekomstbestendig maken van de bestaande voorzieningen.

Sportpark Schouw kent een hoge gebruiksintensiteit en beperkte uitbreidingsmogelijkheden. Daarnaast vraagt de ligging in een woonwijk nadrukkelijk aandacht voor verkeer, parkeren en leefbaarheid.

Sportpark Doggersbank wordt eveneens intensief gebruikt en vervult naast de functie voor SV Batavia '90 een belangrijke rol voor het onderwijs, met name vanwege de nabijheid van Porteum. Hierdoor vertegenwoordigt het sportpark een bredere maatschappelijke waarde dan uitsluitend het verenigingsvoetbal.

De analyse maakt duidelijk dat de sportparken elkaar aanvullen. Niet ieder sportpark hoeft dezelfde functie te vervullen. Juist door de verschillen in ligging, gebruik en ontwikkelmogelijkheden ontstaat een robuuste gemeentelijke voetbalstructuur.

3.8 Toekomstbestendigheid van de voetbalstructuur

De analyse laat zien dat de huidige voetbalstructuur in de basis goed functioneert, maar zonder aanvullende maatregelen op langere termijn onvoldoende toekomstbestendig is. Daarvoor zijn meerdere redenen. De beschikbare trainingscapaciteit staat onder druk, de ontwikkelmogelijkheden verschillen sterk per sportpark, de belasting van de leefomgeving neemt toe en verenigingen krijgen steeds meer organisatorische verantwoordelijkheden. Daarnaast groeit Lelystad de komende jaren verder, waardoor ook de vraag naar voetbalvoorzieningen zal toenemen.

De bestaande voetbalstructuur vormt daarmee een goede basis, maar vraagt om gerichte investeringen en bestuurlijke keuzes om ook richting 2040 aan te blijven sluiten bij de ontwikkeling van de stad.

3.9 SWOT-analyse van de huidige voetbalstructuur

De analyse van de huidige voetbalstructuur laat zien dat Lelystad beschikt over een sterke basis voor het voetbal, maar dat verschillende ontwikkelingen vragen om bestuurlijke keuzes. Onderstaande SWOT-analyse vat de belangrijkste bevindingen samen.

Sterkten	Zwakten
Goede spreiding van sportparken over de stad.	Trainingscapaciteit staat op meerdere locaties onder druk.
Drie maatschappelijk betrokken voetbalverenigingen met een eigen identiteit en achterban.	Ontwikkelmogelijkheden verschillen sterk per sportpark.
Goede basisvoorzieningen en intensief gebruik van de accommodaties.	Twee sportparken liggen midden in woonwijken, waardoor leefbaarheid een belangrijk aandachtspunt is.
Sportparken vervullen een bredere maatschappelijke functie voor onderwijs en andere gebruikers.	Organisatiekracht van verenigingen staat onder druk door toenemende verantwoordelijkheden.
Betrokken vrijwilligers en sterke lokale binding van verenigingen.	Ondersteuning van verenigingen wordt nog beperkt benut.

Kansen	Bedreigingen
Ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage biedt ruimte voor een toekomstbestendige voetbalstructuur.	Toenemende druk op capaciteit door bevolkingsgroei en intensiever gebruik van accommodaties.
Versterken van de samenwerking tussen gemeente, Sportbedrijf, onderwijs en verenigingen.	Toenemende belasting van de leefomgeving door verkeer, parkeren, verlichting en geluid.
Verdere professionalisering van verenigingen en gerichte ondersteuning van bestuurders en vrijwilligers.	Toenemende complexiteit van beheer, exploitatie en wet- en regelgeving voor verenigingen.
Efficiënter benutten van bestaande sportparken en multifunctioneel gebruik van accommodaties.	Uitstel van investeringen kan leiden tot oplopende capaciteits- en kwaliteitsknelpunten.
Samenhang tussen sport, onderwijs, woningbouw en leefbaarheid benutten bij toekomstige ontwikkelingen	Onvoldoende flexibiliteit om toekomstige verschuivingen in ledenaantallen op te vangen.

3.10 Conclusie

De huidige voetbalstructuur van Lelystad biedt een solide basis voor het voetbal en vervult een belangrijke maatschappelijke functie voor de stad. De spreiding van de sportparken, de betrokkenheid van de verenigingen en de maatschappelijke betekenis van de accommodaties vormen belangrijke kwaliteiten. Tevens laat de analyse zien dat de beschikbare capaciteit op onderdelen onder druk staat, de ontwikkelmogelijkheden per sportpark verschillen en de organisatorische belasting van verenigingen toeneemt.

De analyse laat zien dat de huidige voetbalstructuur in de basis goed functioneert, maar dat de bestaande verschillen tussen de sportparken de komende jaren groter zullen worden wanneer geen aanvullende maatregelen worden getroffen. De uitdaging ligt daarom niet uitsluitend in het uitbreiden van capaciteit, maar vooral in het maken van samenhangende keuzes over de toekomstige inrichting van de voetbalstructuur, de ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage en het versterken van de verenigingen. Deze analyse vormt de inhoudelijke basis voor de toekomstprofielen van de voetbalverenigingen en de aanbevolen ontwikkelrichtingen in de volgende hoofdstukken.

4. Toekomstprofielen voetbalverenigingen

4.1 Inleiding

De drie voetbalverenigingen in Lelystad verschillen in omvang, ontwikkeling, identiteit en toekomstperspectief. Iedere vereniging vervult een eigen rol binnen de stad en heeft een eigen relatie met het sportpark waarop zij is gevestigd. Hierdoor verschillen ook de opgaven en ontwikkelrichtingen per vereniging.

De toekomstprofielen zijn gebaseerd op de gevoerde gesprekken met de verenigingen, beschikbare ledengegevens, financiële informatie en de analyse van de huidige voetbalstructuur. De profielen geven inzicht in de huidige positie van iedere vereniging, de belangrijkste ontwikkelingen en de bijdrage die iedere vereniging kan leveren aan een toekomstbestendige voetbalstructuur.

De toekomstprofielen zijn nadrukkelijk geen beoordeling van de verenigingen. Zij vormen een bouwsteen voor de gemeentelijke afweging over de toekomstige inrichting van de voetbalstructuur.

4.2 Vergelijking van de voetbalverenigingen

Hoewel de drie verenigingen dezelfde sport aanbieden, verschillen zij op meerdere onderdelen. Deze verschillen bepalen mede welke ontwikkelrichting per vereniging en per sportpark passend is. De verschillen maken duidelijk dat een uniforme aanpak niet passend is. Iedere vereniging vraagt om maatwerk, terwijl de gemeentelijke voetbalstructuur als geheel in balans moet blijven.

Onderdeel	SVL '67	VV Unicum	SV Batavia '90
Leden 2025-2026	856 leden, 58 teams	805 leden, 55 teams	698 leden, 39 teams
Ontwikkeling	Relatief stabiel	Groei	Herstel en groei
Ruimtelijke positie	Ontwikkelruimte aanwezig	Beperkte ruimte	Beperkte ruimte
Organisatie	Stabiele organisatie	Professionalisering	Doorontwikkeling
Maatschappelijke rol	Wijkgericht	Stedelijk en regionaal	Wijkgericht en onderwijs
Belangrijkste opgave	Kwaliteit en doorontwikkeling	Capaciteit en huisvesting	Accommodatie en organisatie

4.3 SVL '67

Profiel

SVL '67 is uitgegroeid tot de grootste voetbalvereniging van Lelystad en vervult een belangrijke maatschappelijke functie binnen de stad. De vereniging beschikt over een brede ledenbasis en biedt ruimte aan zowel jeugd- als seniorenvoetbal, waarbij recreatief voetbal en prestatievoetbal naast elkaar bestaan. De vereniging kenmerkt zich door een stabiele organisatie en een sterke betrokkenheid van vrijwilligers.

Ontwikkeling

De ledenontwikkeling van SVL '67 is de afgelopen jaren relatief stabiel geweest. De vereniging beschikt over een gezonde omvang en weet haar positie binnen Lelystad goed vast te houden. Financieel opereert de vereniging solide en is sprake van een stabiele exploitatie. De huidige accommodatie biedt voldoende mogelijkheden om de bestaande activiteiten voort te zetten. Het clubgebouw vormt daarbij een specifiek aandachtspunt (verouderd).

Ambities

SVL '67 richt zich in de komende jaren vooral op het verder verbeteren van de kwaliteit van de vereniging en de accommodatie. De ambitie ligt minder in sterke groei van het aantal leden en meer in het behouden van een aantrekkelijke en toekomstbestendige vereniging. Daarbij wordt ingezet op kwalitatief goede voorzieningen, een sterke vrijwilligersorganisatie en een veilige verenigingscultuur.

Gemeentelijke betekenis

Binnen de toekomstige voetbalstructuur vervult SVL '67 vooral de rol van een stabiele

en toekomstbestendige wijkvereniging. Door de beschikbare ontwikkelmogelijkheden op Sportpark Langezand kan de vereniging zich verder ontwikkelen binnen de bestaande locatie. Hierdoor draagt SVL '67 bij aan een evenwichtige spreiding van voetbalvoorzieningen over de stad.

4.4 VV Unicum

Profiel

VV Unicum is een grote voetbalvereniging en heeft zich de afgelopen jaren sterk ontwikkeld. De vereniging combineert een omvangrijke jeugdafdeling met prestatief voetbal en vervult een belangrijke functie binnen de stad.

Ontwikkeling

De vereniging kende de afgelopen jaren een duidelijke groei van het aantal leden en teams. Hierdoor is de druk op de bestaande accommodatie toegenomen. Met name tijdens trainingsavonden en wedstrijddagen wordt de beschikbare capaciteit intensief benut. De vereniging beschikt over een gezonde organisatie en heeft de ambitie haar sportieve en maatschappelijke positie verder te versterken.

Ambities

VV Unicum wil ruimte blijven bieden aan nieuwe leden en de kwaliteit van haar accommodatie verbeteren. De vereniging heeft aangegeven dat de huidige huisvestingssituatie op termijn beperkingen oplevert voor verdere ontwikkeling. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de toekomstige mogelijkheden die Sportpark Zuiderhage kan bieden. Ook heeft de vereniging de ambitie om op hoger niveau te gaan spelen.

Gemeentelijke betekenis

VV Unicum vervult binnen Lelystad een belangrijke stedelijke functie. De combinatie van een sterke ledenontwikkeling, hoge gebruiksintensiteit en beperkte uitbreidingsmogelijkheden maakt dat de toekomstige huisvesting van de vereniging een belangrijk onderdeel vormt van de gemeentelijke afweging over de verdere ontwikkeling van de voetbalstructuur.

4.5 SV Batavia '90

Profiel

SV Batavia '90 is een maatschappelijk betrokken voetbalvereniging met een belangrijke positie binnen haar verzorgingsgebied. De vereniging biedt ruimte aan zowel jeugd- als seniorenvoetbal en speelt daarnaast een belangrijke rol in de verbinding met de wijk.

Ontwikkeling

Na een periode van teruglopende ledenaantallen laat de vereniging de laatste jaren weer herstel zien. De organisatie werkt aan verdere versterking van de vereniging na een periode van bestuurlijke en financiële tegenslag. De vereniging investeert in de kwaliteit van het sportieve aanbod en de accommodatie. De ligging van Sportpark Doggersbank en het medegebruik door het onderwijs maken de situatie van Batavia '90 onderscheidend binnen Lelystad. De kans bestaat dat het onderwijsgebruik (jaarlijks april-oktober) in de toekomst verplaatst naar sportpark Zuiderhage.

Ambities

SV Batavia '90 wil de ingezette ontwikkeling verder voortzetten en de vereniging aantrekkelijk houden voor bestaande en nieuwe leden. Daarbij ligt de nadruk op kwalitatief goede voorzieningen en een toekomstbestendige accommodatie. Ook wil de vereniging haar maatschappelijke rol binnen de wijk verder versterken.

Gemeentelijke betekenis

SV Batavia '90 vervult een belangrijke maatschappelijke functie binnen Lelystad. Door de combinatie van verenigingssport en onderwijsgebruik vertegenwoordigt Sportpark Doggersbank een bredere maatschappelijke waarde dan uitsluitend voetbal. Bij

toekomstige keuzes is het daarom van belang deze multifunctionele rol te behouden en waar mogelijk verder te versterken.

4.6 Analyse van de toekomstprofielen

De toekomstprofielen laten zien dat de drie voetbalverenigingen elkaar aanvullen binnen de gemeentelijke voetbalstructuur. De verenigingen verschillen in omvang, ontwikkelrichting, maatschappelijke positie en ruimtelijke opgave. Juist deze verschillen dragen bij aan een gevarieerd en toekomstbestendig voetballandschap.

De analyse laat zien dat maatwerk per vereniging noodzakelijk is. Waar SVL '67 ruimte heeft voor verdere doorontwikkeling op de huidige locatie, vraagt VV Unicum om een oplossing voor de toekomstige huisvesting. Voor SV Batavia '90 ligt de nadruk op het versterken van de multifunctionele rol van Sportpark Doggersbank. Deze verschillen vormen een belangrijk uitgangspunt voor de ontwikkelrichtingen in hoofdstuk 6. Vanuit dit perspectief wordt uitgegaan van de volgende gewenste positie van de verenigingen binnen de toekomstige voetbalstructuur:

Vereniging	Gewenste positie binnen de voetbalstructuur
SVL '67	Een stabiele wijkvereniging met ruimte voor kwalitatieve ontwikkeling en optimalisatie van de bestaande accommodatie op Sportpark Langezand.
VV Unicum	Een groeiende stedelijke vereniging met toekomstbestendige huisvesting en voldoende capaciteit voor verdere ontwikkeling.
SV Batavia '90	Een sterke maatschappelijke wijkvereniging op een multifunctioneel sportpark, waarbij de combinatie van voetbal, onderwijs en maatschappelijke activiteiten verder wordt versterkt.

4.7 Conclusie

De toekomstprofielen maken duidelijk dat de drie voetbalverenigingen ieder een eigen bijdrage leveren aan het voetbal in Lelystad. De verschillen in omvang, ontwikkeling, organisatie en ruimtelijke positie vragen om maatwerk, maar vormen tevens een kracht van de gemeentelijke voetbalstructuur.

De analyse laat zien dat de toekomstige opgave verder reikt dan het accommoderen van de huidige situatie. Het gaat om het realiseren van een voetbalstructuur waarin verenigingen zich kunnen blijven ontwikkelen, accommodaties toekomstbestendig zijn en de maatschappelijke betekenis van het voetbal behouden blijft. Daarbij vormt de identiteit van iedere vereniging het uitgangspunt, terwijl de gemeentelijke voetbalstructuur als geheel in balans blijft.

De toekomstprofielen vormen daarmee de inhoudelijke basis voor de volgende twee hoofdstukken. Hoofdstuk 5 beschrijft welke voorwaarden nodig zijn om de verenigingen vitaal te houden. Hoofdstuk 6 vertaalt de toekomstprofielen vervolgens naar concrete ontwikkelrichtingen voor de sportparken.

5. Versterken vitale voetbalverenigingen

5.1 Vitale voetbalverenigingen als randvoorwaarde

Vitale voetbalverenigingen vormen een belangrijke randvoorwaarde voor een toekomstbestendige voetbalstructuur. Goede sportparken en kwalitatief hoogwaardige accommodaties zijn daarbij noodzakelijk, maar vormen slechts één onderdeel van een goed functionerende vereniging. Minstens zo belangrijk zijn een sterke organisatie, voldoende vrijwilligers, een gezonde financiële basis en een aantrekkelijk verenigingsklimaat.

Uit de gesprekken met de voetbalverenigingen blijkt dat de basis bij de verenigingen op orde is. De verenigingen beschikken over een stabiele ledenbasis, een functionerende organisatie, voldoende kader om het reguliere verenigingsaanbod te organiseren en een gezonde continuïteit van de dagelijkse activiteiten. Ook geven de verenigingen aan dat het organiseren van een voetbalvereniging de afgelopen jaren complexer is geworden. Besturen krijgen te maken met vraagstukken op het gebied van accommodatiebeheer, financiën, wet- en regelgeving, duurzaamheid, sociale veiligheid en vrijwilligersbeleid. Hierdoor neemt de belasting van vrijwilligers en bestuurders toe, terwijl het tegelijkertijd steeds lastiger wordt om nieuwe vrijwilligers en bestuursleden te vinden.

Deze ontwikkeling is niet uniek voor Lelystad, maar sluit aan bij een landelijke trend waarin de maatschappelijke verwachtingen richting sportverenigingen toenemen. Van verenigingen wordt steeds vaker gevraagd om naast hun sportieve taak ook een bijdrage te leveren aan gezondheid, inclusie, talentontwikkeling, sociale veiligheid en samenwerking met maatschappelijke partners.

Het versterken van de vitaliteit van voetbalverenigingen vraagt daarom om een integrale benadering, waarbij accommodaties, organisatiekracht en ondersteuning in samenhang worden beschouwd.

5.2 Samen investeren in sterke verenigingen

De gemeente Lelystad en Sportbedrijf Lelystad bieden reeds ondersteuning aan sportverenigingen. Deze ondersteuning richt zich onder meer op bestuurlijke ontwikkeling, vrijwilligersbeleid, opleidingen en maatschappelijke vraagstukken. Uit de gesprekken blijkt dat voetbalverenigingen hiervan nog beperkt gebruikmaken, terwijl de behoefte aan ondersteuning op onderdelen wel aanwezig is.

Ook de accommodaties vragen blijvende aandacht. Verenigingen geven aan dat het beheer en onderhoud van gebouwen en voorzieningen een grote organisatorische en financiële verantwoordelijkheid met zich meebrengt. De toekomstige investeringsopgaven op het gebied van onderhoud, verduurzaming en vervanging maken deze verantwoordelijkheid de komende jaren groter.

Om verenigingen ook op langere termijn vitaal te houden, ligt een gezamenlijke verantwoordelijkheid bij gemeente, Sportbedrijf Lelystad en de voetbalverenigingen. Daarbij gaat het niet alleen om investeringen in accommodaties, maar ook om het versterken van de organisatiekracht van verenigingen en het optimaal benutten van de bestaande vormen van verenigingsondersteuning.

5.3 Richtinggevende uitgangspunten

De volgende uitgangspunten worden voorgesteld voor het versterken van vitale voetbalverenigingen.

Accommodaties als randvoorwaarde

Toekomstbestendige accommodaties vormen een belangrijke basis voor vitale verenigingen. Daarbij gaat het om kwalitatief goede sportvelden, kleedvoorzieningen en clubgebouwen die aansluiten bij de behoeften van de verenigingen. Eventuele investeringen vragen om duidelijke afspraken over eigendom, beheer, onderhoud en financiering.

Heldere rolverdeling

Een duidelijke verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen gemeente, Sport-

bedrijf Lelystad en verenigingen draagt bij aan een efficiënte organisatie en voorkomt onduidelijkheid over beheer, onderhoud en investeringen.

Versterken van de organisatiekracht
Het ondersteunen van bestuurders en vrijwilligers blijft belangrijk om verenigingen toekomstbestendig te houden. Daarbij ligt de nadruk op het versterken van de bestaande verenigingsondersteuning en het beter laten aansluiten van deze ondersteuning op de behoeften van de voetbalverenigingen.

Focus op de sportieve kerntaak
Waar mogelijk verdienen verenigingen ruimte om zich te richten op hun belangrijkste taak: het organiseren van een aantrekkelijk, veilig en kwalitatief goed sportaanbod voor leden. Dit draagt bij aan een sterke verenigingscultuur en vergroot de aantrekkelijkheid van vrijwilligerswerk.

Leren vanuit de praktijk
De voetbalverenigingen vormen, vanwege hun omvang en maatschappelijke betekenis, een geschikte omgeving om nieuwe vormen van samenwerking en ondersteuning te verkennen. De ervaringen kunnen worden benut bij toekomstige keuzes over de ondersteuning van sportverenigingen binnen de gemeente.

5.4 Veilig sportklimaat en KNVB-risicoaanpak

Een toekomstbestendige voetbalstructuur vraagt ook om aandacht voor een veilig en gastvrij sportklimaat. Uit het gesprek met de KNVB blijkt dat binnen het amateurvoetbal steeds meer wordt ingezet op een risico- en ondersteuningsaanpak. Deze aanpak richt zich op het tijdig signaleren van risico's, het voeren van gesprekken met verenigingen en het bieden van ondersteuning aan besturen, vrijwilligers en kader.

Voor Lelystad is dit relevant omdat de voetbalverenigingen te maken hebben met een toenemende organisatorische belasting, maatschappelijke verwachtingen en vraagstukken rond gedrag, begeleiding en vrijwilligers. De KNVB benadrukt daarbij het belang van structuur, strategie en cultuur binnen verenigingen. Een veilig sportklimaat vraagt daarom niet alleen om regels of protocollen, maar ook om opleiding, begeleiding, aanspreekcultuur en voldoende uitvoeringskracht binnen de vereniging.

Bij de verdere uitwerking van de pilot Vitale Voetbalverenigingen ligt het daarom voor de hand om de KNVB-risicoaanpak en de bredere ondersteuning rond veilig sportklimaat te betrekken. Daarbij kan worden aangesloten bij bestaande instrumenten, zoals gedragsregels, vertrouwenscontactpersonen, VOG-beleid, ondersteuning van trainer-coaches en begeleiding vanuit de KNVB en Sportbedrijf Lelystad.

5.5 Vervolg

De uitwerking van deze uitgangspunten vraagt om nadere besluitvorming. Daarbij is onder meer aandacht nodig voor de rolverdeling tussen gemeente, Sportbedrijf Lelystad en verenigingen, de financiële consequenties van mogelijke keuzes en de wijze waarop bestaande verenigingsondersteuning verder kan worden versterkt.

Een vervolgstap kan zijn om gezamenlijk met de voetbalverenigingen te onderzoeken welke maatregelen het meest bijdragen aan sterke en toekomstbestendige verenigingen. Daarbij kan ook worden bezien in hoeverre een gefaseerde of pilotmatige aanpak wenselijk is. De ervaringen die hiermee worden opgedaan, kunnen worden gebruikt bij de verdere ontwikkeling van het sportbeleid en de ondersteuning van andere sportverenigingen binnen Lelystad.

5.6 Conclusie

Vitale voetbalverenigingen vormen een onmisbare schakel binnen een toekomstbestendige voetbalstructuur. De analyse laat zien dat de verenigingen beschikken over een sterke basis, maar tegelijkertijd worden geconfronteerd met toenemende organisatorische, financiële en maatschappelijke uitdagingen.

Door te investeren in kwalitatief goede accommodaties, heldere rolverdelingen en een sterke ondersteuning van verenigingen ontstaat een stevige basis om ook op langere termijn voldoende inwoners de mogelijkheid te bieden om te sporten en zich te ontwikkelen binnen het verenigingsleven. De concrete uitwerking van deze uitgangspunten vraagt om nadere bestuurlijke besluitvorming en vormt daarmee een logisch vervolg op de keuzes die in deze voetbalvisie worden voorgesteld.

6. Aanbevolen ontwikkelrichting sportparken

6.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is de huidige voetbalstructuur van Lelystad geanalyseerd en zijn de belangrijkste ontwikkelingen, knelpunten en toekomstopgaven beschreven. Hieruit blijkt dat de voetbalstructuur in de basis goed functioneert, maar dat op verschillende onderdelen keuzes nodig zijn om ook op langere termijn voldoende ruimte te bieden aan voetbal en daarbij de kwaliteit van de sportparken en de leefomgeving te behouden.

De ontwikkelrichtingen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op de uitgevoerde analyses, de gesprekken met de voetbalverenigingen, de gemeentelijke beleidsambities en de verwachte ontwikkeling van de stad. Zij vormen geen besluit op zichzelf, maar geven richting aan de bestuurlijke keuzes die de gemeenteraad de komende jaren kan maken. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen een aanbevolen ontwikkelrichting en één of meer alternatieve ontwikkelrichtingen. De alternatieven zijn beschouwd om inzicht te geven in de afwegingen en de consequenties van verschillende keuzes.

De ontwikkelrichtingen richten zich niet uitsluitend op afzonderlijke sportparken. De voetbalstructuur wordt beschouwd als één samenhangend systeem, waarbij ontwikkelingen op één locatie direct invloed hebben op de capaciteit, kwaliteit en ontwikkelmogelijkheden van andere sportparken. Om die reden worden de aanbevelingen steeds beoordeeld vanuit het gemeentebrede belang.

6.2 Gemeentebrede ontwikkelrichting

Voetbalstructuur als samenhangend systeem

De voetbalstructuur van Lelystad bestaat uit drie bestaande sportparken en de toekomstige ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage. Gezamenlijk vormen deze locaties de basis voor het voetbal in Lelystad. Hoewel de omvang van individuele verenigingen in de loop der jaren kan groeien of krimpen, laat de geschiedenis zien dat het totale aantal voetballers in Lelystad relatief stabiel blijft. De opgave ligt daarom niet in een onbeperkte uitbreiding van de totale capaciteit, maar in een toekomstbestendige spreiding van voorzieningen over de stad.

Een robuuste voetbalstructuur biedt ruimte om verschuivingen tussen verenigingen op te vangen, zonder dat direct nieuwe sportparken hoeven te worden aangelegd of bestaande accommodaties overbelast raken. Dit vraagt om een goede balans tussen capaciteit, kwaliteit, bereikbaarheid, leefbaarheid en maatschappelijke meerwaarde.

Maximale bespelingscapaciteit als uitgangspunt

Voor ieder sportpark wordt uitgegaan van een maximale bespelingscapaciteit. Deze capaciteit wordt bepaald door de beschikbare wedstrijd- en trainingsvelden, de sporttechnische gebruiksmogelijkheden, de kleedaccommodatie, parkeercapaciteit en de ruimtelijke draagkracht van de locatie.

De maximale bespelingscapaciteit vormt de bovengrens voor het aantal teams dat op een sportpark duurzaam kan worden gehuisvest. Zodra deze capaciteit wordt bereikt, ontstaat een keuze: investeren in aanvullende capaciteit waar mogelijk, herverdelen van gebruikers of accepteren dat verdere groei op die locatie niet mogelijk is.

Hiermee wordt voorkomen dat sportparken structureel overbelast raken of dat de kwaliteit van de accommodaties en de leefomgeving onder druk komt te staan. Dit uitgangspunt geldt voor alle sportparken en vormt een belangrijk beoordelingscriterium voor de ontwikkelrichtingen.

Ontwikkelen vanuit kwaliteit

Een opgave voor Lelystad ligt niet in het realiseren van zoveel mogelijk extra sportvelden, maar in het verbeteren en toekomstbestendig maken van de bestaande voorzieningen. Op verschillende locaties zijn investeringen nodig in kunstgrasvelden, kleedaccommodaties, clubgebouwen en de inrichting van de sportparken. Daarnaast vraagt de

ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage om een integrale afweging, waarbij niet alleen de behoefte van één vereniging centraal staat, maar de toekomstige voetbalstructuur van de gehele gemeente.

Daarbij wordt uitgegaan van een efficiënte benutting van de beschikbare sportparken. Nieuwe investeringen worden zoveel mogelijk ingezet op locaties waar zij de grootste bijdrage leveren aan de totale voetbalstructuur en de maatschappelijke meerwaarde van sport.

Fasering

Niet alle ontwikkelrichtingen hoeven gelijktijdig te worden uitgevoerd. Sommige maatregelen zijn op korte termijn wenselijk, terwijl andere samenhangen met toekomstige woningbouw, bevolkingsontwikkeling of vervangingsinvesteringen. Daarom is onderscheid gemaakt naar drie tijdshorizonten.

Termijn	Ontwikkelrichting
Korte termijn (0-5 jaar)	Optimaliseren van de bestaande sportparken, uitvoeren van urgente kwaliteitsverbeteringen, voorbereiden van de ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage, herschikken van de voetbalstructuur en uitvoeren van grotere investeringen in accommodaties.
(Middellange termijn (5-10 jaar)	Realiseren van Sportpark Zuiderhage,
Lange termijn (10 jaar en verder)	Verdere doorontwikkeling van de voetbalstructuur op basis van de ontwikkeling van de stad, de sportdeelname en de vervangingsopgave van accommodaties.

Tabel 6.1 Fasering van de ontwikkelrichtingen

Afwegingskader

De ontwikkelrichtingen zijn beoordeeld aan de hand van een gezamenlijk afwegingskader. Hiermee is inzichtelijk gemaakt waarom een bepaalde ontwikkelrichting wordt aanbevolen en welke alternatieven zijn beschouwd.

Afwegingscriterium	Toelichting
Toekomstbestendigheid	Draagt de ontwikkelrichting bij aan een robuuste voetbalstructuur voor de lange termijn?
Capaciteit	Sluit de beschikbare capaciteit aan bij de huidige en toekomstige behoefte, binnen de maximale bespelingscapaciteit van het sportpark?
Maatschappelijke meerwaarde	Draagt de ontwikkelrichting bij aan sportdeelname, gezondheid, onderwijs, ontmoeting en leefbaarheid?
Leefomgeving	Houdt de ontwikkelrichting rekening met verkeer, parkeren, geluid, verlichting en de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving?
Uitvoerbaarheid	Is de ontwikkelrichting organisatorisch, financieel en planologisch haalbaar?

Tabel 6.2 Afwegingskader ontwikkelrichtingen

De aanbevolen ontwikkelrichtingen die in de volgende paragrafen worden beschreven, zijn telkens beoordeeld aan de hand van deze criteria. Waar relevant zijn alternatieve ontwikkelrichtingen uitgewerkt, zodat de afweging tussen verschillende oplossingsrichtingen inzichtelijk is. Daarmee vormt dit hoofdstuk de inhoudelijke basis voor de bestuurlijke besluitvorming over de toekomstige voetbalstructuur van Lelystad.

6.3 Sportpark Langezand

Analyse

Sportpark Langezand vormt de thuisbasis van SVL ‘67 en beschikt over een kwalitatief goede basis en relatief veel ontwikkelmogelijkheden. De huidige accommodatie sluit grotendeels aan bij de behoefte van de vereniging. De ontwikkelopgave richt zich daarom niet op uitbreiding van het sportpark, maar op het verbeteren van de gebruikskwaliteit en het toekomstbestendig maken van de accommodatie.

De beschikbare capaciteit van Sportpark Langezand wordt bepaald door de bespelingscapaciteit van de wedstrijd- en trainingsvelden. Op basis hiervan kan het sportpark een maximaal aantal teams accommoderen. De ontwikkelrichting gaat uit van een optimale

benutting van deze capaciteit. Verdere groei is alleen mogelijk wanneer aanvullende capaciteit wordt gerealiseerd of wanneer elders binnen de gemeentelijke voetbalstructuur ruimte ontstaat.

Naast het gebruik door SVL '67 vindt op Sportpark Langezand ook medegebruik plaats door American Footballvereniging Commanders. Hierdoor vervult het sportpark een bredere functie dan uitsluitend voetbal.

Aanbevolen ontwikkelrichting

Op basis van de uitgevoerde analyses wordt aanbevolen Sportpark Langezand verder te ontwikkelen als toekomstbestendig sportpark voor SVL '67. De nadruk ligt daarbij op het verbeteren van de gebruikskwaliteit van het sportpark en het toekomstbestendig maken van de accommodatie, met behoud van de huidige functie.

Maatregel	Toelichting
1. Ombouw 1 natuurgrasveld naar kunstgrasveld	Vergroten van de sporttechnische capaciteit en verbeteren van de bespeelbaarheid gedurende het gehele jaar.
2. Clubgebouw vervangen door de gemeente en verhuren aan de vereniging	De gemeente realiseert een nieuw clubgebouw en verhuurt dit aan SVL '67. Hiermee wordt de vereniging ontlast van toekomstige investerings- en onderhoudslasten, terwijl de maatschappelijke functie behouden blijft.
3. Herbestemmen van één natuurgrasveld	Uit de capaciteitsanalyse blijkt dat één natuurgrasveld meer aanwezig is dan op basis van de huidige en verwachte behoefte noodzakelijk is. Dit veld kan worden ingezet als reserveruimte of op termijn een andere functie krijgen.

Tabel 6.3 Maatregelen behorend bij de aanbevolen ontwikkelrichting voor Sportpark Langezand

Deze ontwikkelrichting draagt bij aan een stabiele en toekomstbestendige situatie, waarbij de gebruikskwaliteit van het sportpark wordt verbeterd, de beschikbare capaciteit efficiënter wordt benut en de vereniging wordt ontlast van een belangrijk deel van de vastgoedopgave.

Alternatieve ontwikkelrichting

Naast de aanbevolen ontwikkelrichting is een alternatieve ontwikkelrichting beschouwd. Hierbij blijft een groter deel van de verantwoordelijkheid voor vastgoed en investeringen bij de vereniging en wordt de beschikbare veldcapaciteit verminderd.

Maatregel	Toelichting
1. Clubgebouw vervangen door de vereniging, waarbij de gemeente faciliteert in de financiering	De investering en het eigenaarschap blijven bij de vereniging. De gemeente ondersteunt de financiering.
2. Natuurgrasveld uit gebruik nemen	Het natuurgrasveld wordt niet langer verhuurd of bespeeld wanneer hiervoor geen structurele behoefte meer bestaat, bijvoorbeeld wanneer American Footballvereniging Commanders elders wordt gehuisvest.

Tabel 6.4 Maatregelen behorend bij de alternatieve ontwikkelrichting voor Sportpark Langezand

Deze ontwikkelrichting leidt tot minder gemeentelijke investeringen en een kleinere onderhoudsopgave, maar brengt tevens meer financiële en organisatorische verantwoordelijkheid voor de vereniging met zich mee. Daarnaast neemt de beschikbare veldcapaciteit af, waardoor de flexibiliteit voor toekomstige ontwikkelingen kleiner wordt.

Bestuurlijke afweging

Beide ontwikkelrichtingen zijn beoordeeld op hun bijdrage aan de toekomstbestendigheid van de voetbalstructuur, de beschikbare capaciteit, de maatschappelijke meerwaarde, de organisatorische gevolgen voor de vereniging en de benodigde investeringen.

De aanbevolen ontwikkelrichting heeft de voorkeur, omdat deze de beste balans biedt tussen kwaliteit, capaciteit en toekomstbestendigheid. Door de aanleg van een kunstgrasveld neemt de effectieve gebruikscapaciteit toe, terwijl de vervanging van het clubgebouw de vereniging ontlast en de kwaliteit van de accommodatie verbetert.

Tegelijkertijd blijft voldoende flexibiliteit bestaan om toekomstige ontwikkelingen binnen de voetbalstructuur op te vangen.

Investeringsraming
De investeringsbedragen zijn indicatief en dienen uitsluitend ter onderbouwing van de ontwikkelrichting. De uiteindelijke omvang, fasering en financiering van de investeringen worden afzonderlijk ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Maatregel	Indicatieve investering
Ombouw natuurgrasveld naar kunstgrasveld	€ 800.000
Vervanging clubgebouw	€ 1.250.000
Totale investering aanbevolen ontwikkelrichting	**€ 2.050.000**

Tabel 6.5 Indicatieve investeringsraming Sportpark Langezand

Uitvoeringshorizon
De maatregelen voor Sportpark Langezand kunnen grotendeels onafhankelijk van andere ontwikkelingen worden uitgevoerd. Na bestuurlijke besluitvorming kan worden gestart met de voorbereiding, waaronder de uitwerking van het programma van eisen, ontwerpwerkzaamheden en eventuele aanbestedingen. De ombouw van het natuurgrasveld naar kunstgras en de vervanging van het clubgebouw kunnen vervolgens gefaseerd worden gerealiseerd. Rekening moet worden gehouden met voorbereidingstijd, aanbesteding, uitvoering en ingebruikname. Hierdoor ligt realisatie met name op de korte termijn (0-5 jaar).

6.4 Sportpark Schouw

Analyse
Sportpark Schouw ligt midden in een woonwijk en vormt al jarenlang de thuisbasis van VV Unicum. Door de groei van de vereniging is de gebruiksdruk op het sportpark de afgelopen jaren sterk toegenomen. Hierdoor is ook de impact op de directe omgeving groter geworden. Met name geluid, verlichting, verkeersbewegingen en parkeerdruk zorgen voor een toenemende spanning tussen het intensieve sportgebruik en de leefbaarheid van de woonomgeving.

De maximale omvang van het sportpark wordt bepaald door de beschikbare bespelingscapaciteit van de sportvelden, de kleedaccommodatie, parkeervoorzieningen en de ruimtelijke draagkracht van de locatie. De huidige capaciteit wordt intensief benut, waardoor verdere groei op de bestaande locatie slechts beperkt mogelijk is. De vraag is daarom niet alleen hoe de huidige situatie kan worden verbeterd, maar ook welke rol Sportpark Schouw op langere termijn binnen de gemeentelijke voetbalstructuur moet vervullen.

Aanbevolen ontwikkelrichting
Op basis van de uitgevoerde analyses wordt aanbevolen om VV Unicum op termijn te verplaatsen naar Sportpark Zuiderhage. Hiermee ontstaat de mogelijkheid om Sportpark Schouw opnieuw te positioneren als een kleinschaliger wijkgericht sportpark dat beter aansluit bij de woonomgeving.

Uitgangspunt is dat op Sportpark Schouw geen aanvullende uitbreidingsinvesteringen meer plaatsvinden. Er worden geen extra sportvelden aangelegd, geen permanente kleedaccommodaties toegevoegd en geen grootschalige infrastructurele aanpassingen uitgevoerd. Na het vertrek van VV Unicum ontstaat ruimte voor een nieuwe voetbalvereniging met een omvang die past binnen de beschikbare infrastructuur en de ruimtelijke draagkracht van het sportpark.

Het aantal teams wordt begrensd door de maximale bespelingscapaciteit van het sportpark. Hiermee wordt voorkomen dat de gebruiksdruk opnieuw toeneemt en blijft een goede balans bestaan tussen sportgebruik en leefbaarheid.

Om de overlast voor omwonenden verder te beperken, wordt daarnaast ingezet op het beperken van de gebruiksintensiteit van het sportpark. Daarbij wordt het avondgebruik gemaximeerd en wordt terughoudend omgegaan met de toepassing van veldverlichting.

Een belangrijk aandachtspunt binnen deze ontwikkelrichting is de positie van het clubgebouw van VV Unicum. De vereniging beschikt over een eigen accommodatie. Bij een verhuizing naar Sportpark Zuiderhage moeten afspraken worden gemaakt over de eigendomspositie van dit gebouw, bijvoorbeeld door compensatie, overname of inbreng in de nieuwe accommodatie. Dit vormt een belangrijke randvoorwaarde voor een succesvolle verhuizing.

Maatregel	Toelichting
1. Verplaatsen van VV Unicum naar Sportpark Zuiderhage	Structurele oplossing voor de capaciteitsopgave en betere spreiding van de voetbalstructuur.
2. Sportpark Schouw herpositioneren als wijkgericht sportpark	Het sportpark krijgt een omvang die past binnen de woonomgeving.
3. Geen aanvullende uitbreidingsinvesteringen op Sportpark Schouw	Geen extra sportvelden, kleedkamers of infrastructurele uitbreidingen realiseren.
4. Begrenzen van het aantal teams	De maximale omvang wordt bepaald door de beschikbare bespelingscapaciteit van het sportpark.
5. Beperken van gebruiksintensiteit	Maximeren van het avondgebruik en terughoudend omgaan met verlichting om de leefbaarheid te verbeteren.
6. Uitwerken oplossing voor het clubgebouw van VV Unicum	Bij een verhuizing moeten afspraken worden gemaakt over eigendom, compensatie of inbreng van het bestaande clubgebouw in de nieuwe situatie.

Tabel 6.6 Maatregelen behorend bij de aanbevolen ontwikkelrichting voor Sportpark Schouw

Deze ontwikkelrichting leidt tot een structurele oplossing voor de capaciteitsvraag van VV Unicum en maakt het mogelijk Sportpark Schouw opnieuw te positioneren als een kleinschalig wijkgericht sportpark. Hiermee ontstaat een betere balans tussen sportgebruik en leefbaarheid.

Alternatieve ontwikkelrichting

Als alternatief voor de verhuizing van VV Unicum is onderzocht of de vereniging op Sportpark Schouw gevestigd kan blijven. Binnen deze ontwikkelrichting zijn drie varianten beschouwd. De varianten verschillen in de mate waarin wordt geïnvesteerd in uitbreiding van de accommodatie en maatregelen om de leefbaarheid voor de omgeving te verbeteren.

Variant A – Kunstgras en beperkingen

Deze variant gaat uit van het vergroten van de sporttechnische capaciteit door een natuurgrasveld om te bouwen naar kunstgras. Gelijktijdig worden maatregelen getroffen om de overlast voor de omgeving te beperken.

Maatregel	Toelichting
1. Ombouw natuurgrasveld naar kunstgrasveld	Vergroten van de sporttechnische capaciteit.
2. Maximeren avondgebruik tot 22.00 uur	Beperken van de overlast in de avonduren.
3. Geen verlichting aan de noordzijde van veld 3	Verminderen van lichthinder voor omwonenden.
4. Plaatsen van acht tijdelijke kleedunits (portocabins)	Vergroten van de kleedcapaciteit.

Tabel 6.7 Maatregelen behorend bij variant A

Variant B – Kantelen en beperking overlast

Deze variant richt zich op een andere inrichting van het sportpark door het speelveld (veld 3) te kantelen in combinatie met maatregelen om geluid- en lichtoverlast te beperken. Voor het kantelen geldt de voorwaarde dat het kantelen daadwerkelijk het gewenste effect heeft op het beperken van geluids- en lichtoverlast voor de woonomgeving.

Maatregel	Toelichting
1. Aanvullend onderzoek effect maatregelen geluid- en lichtoverlast	Onderzoeken wat het effect is van het kantelen van veld 3 in combinatie met toepassen van maatregelen voor beperken van geluid- en lichtoverlast
2. Kantelen van het speelveld	Indien effect van kantelen en beperkende maatregelen positief is, dan kantelen van veld 3.

Tabel 6.8 Maatregelen behorend bij variant B

Variant C – VV Unicum blijft en toepassen van diverse beperkingen

Deze variant richt zich op het beheersen van de huidige situatie. Door meerdere maatregelen te combineren wordt geprobeerd de gebruiksdruk te beperken en de leefbaarheid te verbeteren, zonder de structuur van het sportpark fundamenteel te wijzigen

Maatregel	Toelichting
1. Aanvullend onderzoek effect maatregelen geluid- en lichtoverlast en plaatsen geluidscherm	Verminderen van overlast door plaatsen geluidscherm, indien dit een effectieve maatregel is. Mogelijk aanvullende maatregelen.
2. Plaatsen van acht tijdelijke kleedunits (portocabins)	Vergroten van de kleedcapaciteit.
3. Maximeren avondgebruik tot 22.00 uur	Beperken van de gebruiksintensiteit.
4. Begrenzen van het aantal teams	Voorkomen van verdere groei boven de maximale bespelingscapaciteit.

Tabel 6.9 Maatregelen behorend bij variant C

Deze alternatieve ontwikkelrichting laat zien dat behoud van VV Unicum op Sportpark Schouw technisch mogelijk is. Hiervoor zijn echter aanvullende investeringen nodig en blijven maatregelen noodzakelijk om de leefbaarheid voor omwonenden te waarborgen.

Bestuurlijke afweging

Beide ontwikkelrichtingen zijn beoordeeld op hun bijdrage aan de gemeentelijke voetbalstructuur, de beschikbare capaciteit, de leefbaarheid, de maatschappelijke meerwaarde, de investeringsomvang en de uitvoerbaarheid.

De aanbevolen ontwikkelrichting heeft de voorkeur, omdat deze zowel de capaciteitsopgave van VV Unicum als de leefbaarheidsvraagstukken op Sportpark Schouw structureel oplost. Daarbij ontstaat ruimte om Sportpark Schouw opnieuw in te richten als een kleinschalig wijkgericht sportpark, passend bij de woonomgeving.

De alternatieve ontwikkelrichting laat zien dat behoud van VV Unicum op de huidige locatie mogelijk is, maar hiervoor zijn aanvullende investeringen en blijvende gebruiksbeperkingen noodzakelijk. Bovendien blijft de ruimtelijke druk op de woonomgeving bestaan.

Investeringsraming

Maatregel	Toelichting
Aanbevolen ontwikkelrichting	Geen directe fysieke investeringen op Sportpark Schouw*
Variant 2A	Circa € 920.000 (€ 800.000 kunstgras + € 120.000 portocabins)
Variant 2B	Circa € 500.000 (kunstgras) en PM voor geluidsscherm (indien noodzakelijk)
Variant 2C	Circa € 120.000 (portocabins) en PM voor geluidsscherm

Tabel 6.10 Indicatieve investeringsraming Sportpark Schouw

** De investeringen die samenhangen met de verhuizing van VV Unicum zijn opgenomen bij de ontwikkelrichting voor Sportpark Zuiderhage.*

Uitvoeringshorizon

De aanbevolen ontwikkelrichting voor Sportpark Schouw is direct afhankelijk van de ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage en een eventueel besluit over de verhuizing van

VV Unicum. Hierdoor ligt uitvoering van deze ontwikkelrichting voornamelijk op de middellange termijn (5-10 jaar). Op korte termijn ligt de nadruk op voorbereiding, besluitvorming en het maken van afspraken over de toekomstige huisvesting van VV Unicum. Pas na realisatie van Zuiderhage kan worden gestart met de herpositionering van Sportpark Schouw en de verdere uitwerking van de toekomstige invulling van het sportpark.

6.5 Sportpark Doggersbank

Analyse

Sportpark Doggersbank ligt, net als Sportpark Schouw, in een woonomgeving en vervult een belangrijke functie voor zowel SV Batavia '90 als het onderwijs. Het sportpark wordt intensief gebruikt door de vereniging in de avonduren en weekenden en door Porteum gedurende schooldagen. Hierdoor kent het sportpark een hogere gebruiksintensiteit dan veel andere voetbalaccommodaties.

De ligging in de woonwijk vraagt om een zorgvuldige balans tussen sportgebruik, bereikbaarheid en leefbaarheid. Daarbij spelen verkeer, parkeren en de belasting van de openbare ruimte een belangrijke rol. De maximale omvang van het sportpark wordt daarom niet alleen bepaald door de beschikbare bespelingscapaciteit van de sportvelden, maar ook door de beschikbare parkeercapaciteit en de ruimtelijke draagkracht van de locatie.

De ontwikkelopgave richt zich op het verbeteren van de kwaliteit van de accommodatie en het efficiënter benutten van de beschikbare ruimte, zonder uitbreiding van het sportpark.

Aanbevolen ontwikkelrichting

Op basis van de uitgevoerde analyses wordt aanbevolen Sportpark Doggersbank verder te ontwikkelen als een multifunctioneel sportpark voor voetbal en onderwijs. De nadruk ligt daarbij op kwaliteitsverbetering van de accommodatie, een efficiëntere benutting van de beschikbare ruimte en het behouden van een goede balans tussen sportgebruik en leefbaarheid.

De belangrijkste maatregel is de ombouw van een natuurgrasveld naar een kunstgrasveld. Hierdoor ontstaat extra trainings- en wedstrijdcapaciteit binnen de bestaande contouren van het sportpark. Deze uitbreiding is noodzakelijk vanwege het gecombineerde gebruik door Porteum overdag en SV Batavia '90 in de avonduren en weekenden. Door de hogere gebruiksintensiteit van kunstgras kan de beschikbare capaciteit aanzienlijk worden vergroot zonder uitbreiding van het aantal sportvelden.

Daarnaast wordt voorgesteld het bestaande was- en kleedgebouw te vernieuwen. De huidige accommodatie voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd en sluit onvoldoende aan bij het huidige gebruik van het sportpark. Met de vernieuwing ontstaat een toekomstbestendige accommodatie die beter aansluit bij de behoeften van zowel de vereniging als het onderwijs.

Om de belasting van de omgeving beheersbaar te houden wordt voorgesteld het maximale aantal teams af te stemmen op de beschikbare bespelingscapaciteit, de parkeercapaciteit en de ruimtelijke draagkracht van het sportpark. Hiermee wordt voorkomen dat de verkeersdruk en parkeerdruk verder toenemen.

Met deze ontwikkelrichting blijft SV Batavia '90 op de huidige locatie gevestigd en behoudt de vereniging haar belangrijke maatschappelijke functie binnen de wijk. Tegelijkertijd wordt geïnvesteerd in een kwalitatief betere accommodatie die geschikt is voor intensief multifunctioneel gebruik.

Maatregel	Toelichting
1. Ombouw natuurgrasveld naar kunstgrasveld	Vergroten van de sporttechnische capaciteit voor het gecombineerde gebruik door onderwijs en vereniging.
2. V ernieuwen van het was- en kleedgebouw	Realiseren van een toekomstbestendige accommodatie die aansluit bij de huidige eisen en het intensieve gebruik.
3. Begrenzen van het aantal teams	Afstemmen van de maximale omvang van de vereniging op de beschikbare bespelingscapaciteit, parkeercapaciteit en ruimtelijke draagkracht van het sportpark.
4. Ombouwen van de trainingshoek naar parkeerplaatsen	Verminderen van de parkeerdruk in de directe omgeving.

Tabel 6.11 Maatregelen behorend bij de aanbevolen ontwikkelrichting voor Sportpark Doggersbank

Deze ontwikkelrichting leidt tot een kwalitatief hoogwaardig en toekomstbestendig sportpark dat ruimte biedt aan zowel voetbal als onderwijs, zonder dat uitbreiding van het sportpark noodzakelijk is.

Geen alternatieve ontwikkelrichting

Voor Sportpark Doggersbank is geen wezenlijk alternatieve ontwikkelrichting uitgewerkt. Uit de analyse blijkt dat het behoud en de verdere ontwikkeling van het sportpark als multifunctionele accommodatie voor voetbal en onderwijs de meest logische en toekomstbestendige richting is. De belangrijkste opgaven hebben betrekking op kwaliteitsverbetering van de accommodatie, het optimaliseren van het gebruik van de beschikbare ruimte en het beheersen van de parkeer- en verkeersdruk in de omgeving.

Eventuele aanvullende maatregelen voor parkeren, verkeersafwikkeling en de inrichting van het sportpark worden beschouwd als onderdeel van de verdere uitwerking van de aanbevolen ontwikkelrichting en niet als een afzonderlijke ontwikkelvariant. Hierdoor blijft sprake van één integrale ontwikkelrichting waarin sport, onderwijs en leefbaarheid in samenhang worden beschouwd.

Bestuurlijke afweging

Beide ontwikkelrichtingen zijn beoordeeld op hun bijdrage aan de kwaliteit van de accommodatie, de beschikbare capaciteit, de maatschappelijke meerwaarde, de leefbaarheid, de investeringsomvang en de uitvoerbaarheid.

De aanbevolen ontwikkelrichting biedt balans tussen sport, onderwijs en leefomgeving. Door de aanleg van een kunstgrasveld neemt de beschikbare capaciteit toe, terwijl de vernieuwing van het was- en kleedgebouw de kwaliteit van de accommodatie verbetert. Ook blijft de bestaande trainingsruimte behouden en worden geen aanvullende ruimtelijke ingrepen noodzakelijk.

Ontwikkelrichting	Indicatieve investering
Aanbevolen ontwikkelrichting	**€ 1.411.500**
Kunstgrasveld	€ 800.000
Vernieuwen was- en kleedgebouw*	€ 424.000
Ombouwen trainingshoek naar parkeerplaatsen	€ 187.500

Tabel 6.13 Indicatieve investeringsraming Sportpark Doggersbank

* *De investering in het was- en kleedgebouw maakt onderdeel uit van de meerjareninvesteringsplanning van Sportbedrijf Lelystad. Deze investering wordt daarom afzonderlijk zichtbaar gemaakt, maar maakt geen onderdeel uit van de gemeentelijke investeringsopgave.*

Uitvoeringshorizon

De voorgestelde maatregelen voor Sportpark Doggersbank kunnen grotendeels binnen de bestaande situatie worden uitgevoerd. Na besluitvorming kunnen de voorbereiding, planuitwerking en eventuele aanbesteding worden gestart. De ombouw van het natuur-

grasveld naar kunstgras, de vernieuwing van het was- en kleedgebouw en eventuele parkeermaatregelen kunnen vervolgens gefaseerd worden gerealiseerd. Daarbij moet rekening worden gehouden met de continuïteit van het gebruik door zowel SV Batavia '90 als het onderwijs. De uitvoering kan ook de korte termijn gerealiseerd worden (0-5 jaar).

6.6 Sportpark Zuiderhage

Analyse

Sportpark Zuiderhage vormt de belangrijkste ontwikkellocatie voor de toekomstige voetbalstructuur van Lelystad. De locatie biedt ruimte om de verwachte groei van de stad op te vangen, de beschikbare voetbalcapaciteit beter over de gemeente te spreiden en de druk op bestaande sportparken te verminderen. Door de ligging in de nieuwe woonwijk Zuiderhage kan sport vanaf het begin onderdeel worden van de inrichting van de wijk en bijdragen aan een gezonde, actieve en sociale leefomgeving.

De ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage biedt bovendien mogelijkheden om de toekomstige voetbalstructuur flexibeler in te richten. Waar de bestaande sportparken grotendeels tegen hun ruimtelijke grenzen aanlopen, biedt Zuiderhage ruimte om de capaciteit geleidelijk mee te laten groeien met de ontwikkeling van de stad en de behoefte aan voetbalvoorzieningen.

Aanbevolen ontwikkelrichting

Op basis van de uitgevoerde analyses wordt aanbevolen Sportpark Zuiderhage te ontwikkelen als nieuw gemeentelijk voetbalpark voor de zuidzijde van Lelystad. De ontwikkeling vindt gefaseerd plaats, waarbij wordt gestart met vier wedstrijdvelden en op termijn wordt doorgegroeid naar zes wedstrijdvelden wanneer de ontwikkeling van de wijk en de vraag naar voetbalcapaciteit daarom vragen.

Binnen deze ontwikkelrichting wordt uitgegaan van de verhuizing van VV Unicum naar Sportpark Zuiderhage. Hiermee ontstaat voor de vereniging ruimte om zich verder te ontwikkelen op een locatie die beter aansluit bij haar huidige en toekomstige omvang. Tegelijkertijd wordt de druk op Sportpark Schouw verminderd en ontstaat een betere spreiding van de voetbalvoorzieningen binnen Lelystad.

Sportpark Zuiderhage wordt ontwikkeld als een open en toekomstbestendig sportpark. Naast voetbal biedt het sportpark ruimte voor onderwijs, naschoolse activiteiten, wijkgerichte sport- en beweegactiviteiten en multifunctioneel gebruik van de accommodaties. Hiermee krijgt het sportpark een bredere maatschappelijke functie dan uitsluitend het faciliteren van de voetbalvereniging.

Uitgangspunt is dat bij een eventuele verhuizing van VV Unicum rekening wordt gehouden met de eigendomspositie en de waarde van het bestaande clubgebouw. De wijze waarop deze waarde wordt betrokken bij de ontwikkeling van een nieuwe accommodatie op Sportpark Zuiderhage vraagt om nadere afspraken tussen gemeente en vereniging.

Maatregel	Toelichting
1. Realiseren van vier wedstrijdvelden met doorgroeimogelijkheid naar zes velden	Start met vier velden (twee natuurgras, twee kunstgras). Uitbreiding naar zes velden (drie natuurgras, drie kunstgras) wanneer de ontwikkeling van de wijk en de voetbalstructuur daarom vraagt.
2. Realiseren van twaalf kleedkamers met teamlockers	Toekomstbestendige kleedvoorzieningen passend bij de uiteindelijke omvang van het sportpark.
3. Realiseren van een multifunctionele accommodatie	Toekomstbestendige accommodatie voor voetbal, onderwijs en maatschappelijk gebruik. Bij een eventuele verhuizing van VV Unicum worden de eigendomspositie en de waarde van het huidige clubgebouw betrokken bij de verdere uitwerking van de ontwikkeling.

Tabel 6.14 Maatregelen behorend bij de aanbevolen ontwikkelrichting voor Sportpark Zuiderhage

Een belangrijk aandachtspunt bij een eventuele verhuizing van VV Unicum is de mate waarin leden, vrijwilligers en andere betrokkenen de vereniging ook naar deze nieuwe locatie volgen. De effecten van een verhuizing op ledenontwikkeling, bereikbaarheid en verenigingsbinding zijn vooraf niet volledig te voorspellen en vragen om nadere uitwerking. Bij verdere besluitvorming zal daarom ook aandacht moeten worden besteed aan het draagvlak binnen de vereniging en de bereidheid van leden om mee te verhuizen naar een nieuwe locatie.

Deze ontwikkelrichting biedt ruimte voor verdere ontwikkeling van de voetbalstructuur, sluit aan bij de verwachte bevolkingsgroei aan de zuidzijde van Lelystad en versterkt de maatschappelijke betekenis van het sportpark.

Alternatieve ontwikkelrichting

Als alternatief is onderzocht of Sportpark Zuiderhage kan worden ontwikkeld voor een nieuw op te richten voetbalvereniging. Hierbij wordt de ontwikkeling volledig afgestemd op de toekomstige groei van de wijk en de behoefte aan voetbalcapaciteit.

Variant A – Vereniging realiseert zelf de accommodatie

Binnen deze variant blijft de ontwikkeling van het sportpark ongewijzigd, maar realiseert de vereniging zelf de accommodatie. Hierdoor verschuiven investeringen en risico's gedeeltelijk van de gemeente naar de vereniging.

Maatregel	Toelichting
1. Vereniging realiseert zelf de accommodatie	Gemeente faciliteert waar nodig, maar de investering en het eigenaarschap liggen bij de vereniging

Tabel 6.15 Maatregelen behorend bij variant A

Variant B – Gefaseerde ontwikkeling voor een nieuwe voetbalvereniging

Deze variant gaat uit van een geheel nieuwe voetbalvereniging die meegroeit met de ontwikkeling van Zuiderhage. De aanleg van het sportpark vindt gefaseerd plaats.

Maatregel	Toelichting
1. Realiseren van drie wedstrijdvelden	Eerste ontwikkelfase passend bij de start van de wijk.
2. Uitbreiden naar zes wedstrijdvelden	Tweede ontwikkelfase wanneer de vraag daarom vraagt.
3. Realiseren van zes kleedkamers met doorgroei naar twaalf	Kleedcapaciteit groeit mee met het sportpark.
4. Realiseren van een multifunctionele accommodatie	Clubgebouw passend bij de uiteindelijke omvang van de vereniging.

Tabel 6.16 Maatregelen behorend bij variant B

Deze alternatieve ontwikkelrichting biedt veel flexibiliteit, maar kent meer onzekerheid over de snelheid waarmee een nieuwe vereniging zich ontwikkelt en de uiteindelijke benutting van het sportpark.

Bestuurlijke afweging

Beide ontwikkelrichtingen zijn beoordeeld op hun bijdrage aan de gemeentelijke voetbalstructuur, de spreiding van sportvoorzieningen, de maatschappelijke meerwaarde, de uitvoerbaarheid en de investeringsomvang.

De aanbevolen ontwikkelrichting heeft de voorkeur, omdat deze aansluit bij de bestaande vraag naar voetbalcapaciteit en direct bijdraagt aan een evenwichtiger verdeling van de voetbalvoorzieningen over Lelystad. Door de verhuizing van VV Unicum ontstaat ruimte op Sportpark Schouw, terwijl ook een toekomstbestendig sportpark wordt gerealiseerd dat meegroeit met de ontwikkeling van de nieuwe woonwijk. De alternatieve ontwikkelrichting biedt meer flexibiliteit, maar kent een grotere mate van onzekerheid doordat de ontwikkeling afhankelijk is van de groei van een nieuwe vereniging.

Investeringsraming

Ontwikkelrichting	Indicatieve investering
Aanbevolen ontwikkelrichting	**€ 6.336.000**
Realisatie sportvelden*	€ 4.300.000
Twaalf kleedkamers met lockers	€ 786.000
Multifunctionele accommodatie	€ 1.250.000
Alternatieve ontwikkelrichting (gefaseerd)	**Afhankelijk van fasering**
Fase 1 (drie velden)	Circa € 2.350.000
Fase 2 (uitbreiding naar zes velden)	Circa € 1.950.000
Kleedaccommodatie	Circa € 400.000 – € 800.000
Multifunctionele accommodatie	Circa € 1.000.000 – € 1.250.000

Tabel 6.17 Indicatieve investeringsraming Sportpark Zuiderhage

* *Uitgangspunt is een investeringsbedrag van € 950.000 per nieuw kunstgrasveld en € 500.000 per natuurgrasveld, conform de geactualiseerde uitgangspunten van de gemeente.*

Uitvoeringshorizon

De ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage kent een langere doorlooptijd dan de overige Wsportparken. Voorafgaand aan de realisatie zijn onder meer nadere planvorming, een programma van eisen, financiële uitwerking, ruimtelijke procedures, aanbesteding en de voorbereiding van een eventuele verhuizing van VV Unicum noodzakelijk. De ontwikkeling vindt vervolgens gefaseerd plaats, waarbij wordt gestart met vier velden en op termijn kan worden uitgebreid naar zes velden. Het tempo en de fasering van de ontwikkeling zijn nadrukkelijk afhankelijk van de gebiedsontwikkeling van Zuiderhage, de woningbouwontwikkeling, de vraag naar voetbalcapaciteit en de bestuurlijke besluitvorming. Gezien deze afhankelijkheden ligt de realisatie voornamelijk op de korte tot middellange termijn (0-10 jaar). Wanneer de capaciteitsdruk op de bestaande sportparken sneller toeneemt dan verwacht, kan een eerdere uitvoering van (delen van) het sportpark wenselijk zijn.

6.7 Samenvatting van de ontwikkelrichtingen

De ontwikkelrichtingen voor de vier sportparken vormen gezamenlijk één samenhangend voorstel voor de verdere ontwikkeling van de voetbalstructuur van Lelystad. De aanbevelingen zijn gebaseerd op de uitgevoerde analyses, de gesprekken met de voetbalverenigingen en de verwachte ontwikkeling van de stad.

Gezamenlijk dragen de ontwikkelrichtingen bij aan een toekomstbestendige voetbalstructuur, waarin voldoende ruimte bestaat voor breedtesport, prestatievoetbal, onderwijs en maatschappelijke activiteiten. Daarbij wordt uitgegaan van een efficiënte benutting van de bestaande sportparken, een evenwichtige spreiding van de voetbalvoorzieningen over de stad en een goede balans tussen sport, leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit.

Voor alle sportparken geldt dat de maximale omvang wordt bepaald door de beschikbare bespelingscapaciteit, de kwaliteit van de accommodaties en de ruimtelijke draagkracht van de locatie. Hiermee wordt voorkomen dat sportparken structureel overbelast raken en blijft ruimte bestaan om toekomstige ontwikkelingen binnen de voetbalstructuur op een evenwichtige wijze op te vangen.

Sportpark	Ontwikkelrichting	Belangrijkste maatregelen	Belangrijkste effect
Langezand	Doorontwikkelen als toekomstbestendig sportpark	Kunstgras, vernieuwen clubgebouw, herbestemmen natuurgrasveld	Hogere kwaliteit en efficiënter gebruik
Schouw	Herpositioneren als wijkgericht sportpark	Verhuizing VV Unicum, begrenzen capaciteit, beperken gebruiksintensiteit	Minder druk op woonomgeving
Doggersbank	Versterken als multifunctioneel sportpark	Kunstgras, vernieuwen kleedgebouw, behoud onderwijsfunctie	Meer capaciteit voor onderwijs en vereniging
Zuiderhage	Ontwikkelen als nieuw gemeentelijk sportpark	Nieuwe sportaccommodatie, gefaseerde uitbreiding, multifunctioneel gebruik	Ruimte voor toekomstige groei

Tabel 6.18 Samenvatting van de ontwikkelrichtingen

De voorgestelde ontwikkelrichtingen zijn niet los van elkaar te beschouwen. De ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage maakt het mogelijk om Sportpark Schouw te herpositioneren, terwijl investeringen op Sportpark Langezand en Sportpark Doggersbank bijdragen aan een betere kwaliteit en benutting van de bestaande accommodaties. Gezamenlijk ontstaat daarmee een robuuste voetbalstructuur die aansluit bij de verwachte ontwikkeling van Lelystad richting 2040.

7. Bestuurlijke aanbevelingen en vervolg

7.1 Bestuurlijke aanbevelingen

De voorgaande hoofdstukken bevatten een analyse van de huidige voetbalstructuur, de toekomstige opgaven en de aanbevolen ontwikkelrichtingen voor de sportparken. Deze voetbalvisie is richtinggevend en vormt de inhoudelijke basis voor toekomstige besluitvorming. De uiteindelijke keuzes over investeringen, fasering en uitvoering zijn aan de gemeenteraad. Op basis van de uitgevoerde analyses worden de volgende bestuurlijke aanbevelingen gedaan.

1. Stel de ontwikkelrichtingen voor de sportparken vast
Stel de aanbevolen ontwikkelrichtingen voor Sportpark Langezand, Sportpark Schouw, Sportpark Doggersbank en Sportpark Zuiderhage vast als richtinggevend kader voor de verdere ontwikkeling van de voetbalstructuur. Hiermee ontstaat duidelijkheid over de gewenste ontwikkelrichting van de sportparken, zonder dat hiermee direct uitvoeringsbesluiten worden genomen.

2. Neem een besluit over de ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage
Besluit over de gefaseerde ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage als nieuwe voetbalaccommodatie voor de zuidzijde van Lelystad. Daarbij wordt uitgegaan van een sportpark dat meegroeit met de ontwikkeling van de wijk en ruimte biedt aan zowel voetbal als maatschappelijke activiteiten.

3. Neem een besluit over de verhuizing van VV Unicum
Besluit over de voorgenomen verhuizing van VV Unicum naar Sportpark Zuiderhage. Werk vervolgens de financiële, juridische en organisatorische consequenties nader uit, waaronder afspraken over de bestaande accommodatie, het clubgebouw en de overgang naar de nieuwe locatie.

4. Werk de toekomstige vastgoedstrategie uit
Werk de toekomstige rolverdeling uit tussen gemeente, Sportbedrijf Lelystad en de voetbalverenigingen ten aanzien van eigendom, beheer, onderhoud en vervanging van sportvelden en gebouwen. Sluit hierbij aan op de uitgangspunten zoals beschreven in hoofdstuk 5 over vitale voetbalverenigingen.

5. Stel een meerjarig investeringsprogramma vast
Werk de investeringen per sportpark nader uit en stel een meerjarige investeringsplanning op. Maak daarbij onderscheid tussen investeringen op korte termijn, investeringen die samenhangen met de ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage en reguliere vervangingsinvesteringen. Neem ook de fasering en dekking van de investeringen hierin mee.

6. Start de pilot Vitale Voetbalverenigingen
Werk de pilot 'Vitale Voetbalverenigingen' verder uit in samenwerking met de voetbalverenigingen en Sportbedrijf Lelystad. Richt de pilot op het versterken van de organisatiekracht van verenigingen, het toekomstbestendig organiseren van vastgoedtaken en het ondersteunen van bestuurders en vrijwilligers. Maak daarbij gebruik van de bestaande vormen van verenigingsondersteuning en onderzoek waar intensivering wenselijk is. Betrek hierbij ook de KNVB-risicoaanpak en de instrumenten voor een veilig sportklimaat, zodat sociale veiligheid, sportief gedrag en verenigingscultuur onderdeel worden van de verdere ondersteuning.

Onderwerp	Aanbeveling
Ontwikkelrichtingen sportparken	Vaststellen als richtinggevend kader.
Sportpark Zuiderhage	Besluit over gefaseerde ontwikkeling.
Verhuizing VV Unicum	Besluit over verhuizing en vervolguitwerking.
Vastgoedstrategie	Uitwerken toekomstige rolverdeling tussen gemeente, Sportbedrijf Lelystad en verenigingen.
Investeringsprogramma	Opstellen meerjarige investeringsplanning inclusief fasering en dekking.
Vitale voetbalverenigingen	Pilot verder uitwerken en starten.

Tabel 7.1 Bestuurlijke aanbevelingen

7.2 Vervolgaanpak

Na besluitvorming door de gemeenteraad wordt aanbevolen de vervolgaanpak gefaseerd uit te voeren. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen maatregelen die op korte termijn noodzakelijk zijn om richting te geven aan de verdere ontwikkeling van de voetbalstructuur en maatregelen die daarop voortbouwen. De volgorde is gebaseerd op de onderlinge afhankelijkheden van de verschillende ontwikkelrichtingen.

1. Voorbereiden aanpassingen bestaande sportparken

Werk de maatregelen voor Sportpark Langezand en Sportpark Doggersbank nader uit. Dit betreft onder meer de ombouw van natuurgras naar kunstgras, de vernieuwing van accommodaties, het optimaliseren van de inrichting van de sportparken en het verbeteren van de gebruikskwaliteit. Deze maatregelen kunnen grotendeels onafhankelijk van de ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage worden voorbereid en dragen op korte termijn bij aan de kwaliteit van de bestaande voetbalstructuur.

2. Voorbereiden overgang VV Unicum naar Sportpark Zuiderhage

Start met de voorbereiding van de mogelijke verhuizing van VV Unicum naar Sportpark Zuiderhage. Werk hiervoor het programma van eisen, de fasering, de financiële consequenties en de afspraken over eigendom, beheer en exploitatie van de accommodaties verder uit. Besteed daarbij expliciet aandacht aan de positie van het bestaande clubgebouw van VV Unicum en de wijze waarop dit kan worden meegenomen of ingepast binnen de nieuwe ontwikkeling.

3. Voorbereiden nieuwe invulling Sportpark Schouw

Bereid, parallel aan de ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage, de toekomstige invulling van Sportpark Schouw voor. Uitgangspunt is een kleinschaliger wijkgericht sportpark dat aansluit bij de beschikbare capaciteit en de ruimtelijke draagkracht van de omgeving. Werk hierbij uit welke toekomstige gebruiker of gebruikers op het sportpark kunnen worden gehuisvest en welke aanpassingen aan de accommodatie hiervoor noodzakelijk zijn.

4. Uitwerken vastgoedstrategie voetbalverenigingen

Werk de toekomstige rolverdeling tussen gemeente, Sportbedrijf Lelystad en de voetbalverenigingen verder uit. Breng de juridische, financiële en organisatorische consequenties van het gemeentelijk eigendom van clubgebouwen en overige accommodaties in beeld en werk dit uit in een implementatieplan. Hierbij worden afspraken gemaakt over eigendom, beheer, onderhoud, exploitatie en verhuur van de accommodaties.

5. Uitwerken pilot Vitale Voetbalverenigingen

Werk de pilot Vitale Voetbalverenigingen verder uit. Daarbij worden de uitgangspunten uit hoofdstuk 5 geconcretiseerd en vertaald naar een uitvoeringsprogramma. Besteed aandacht aan de ondersteuning van verenigingen, de toekomstige organisatie van vastgoedtaken, de samenwerking tussen gemeente, Sportbedrijf Lelystad en verenigingen en de wijze waarop de effecten van de pilot worden gemonitord en geëvalueerd.

Prioriteit	Vervolgstap	Beoogd resultaat
1	Voorbereiden aanpassingen bestaande sportparken	Verbetering van de kwaliteit en benutting van de bestaande sportparken.
2	Voorbereiden overgang VV Unicum naar Sportpark Zuiderhage	Programma van eisen, fasering en financiële uitwerking van de verhuizing.
3	Voorbereiden nieuwe invulling Sportpark Schouw	Toekomstbestendige invulling van Sportpark Schouw na vertrek van VV Unicum.
4	Uitwerken vastgoedstrategie voetbalverenigingen	Heldere rolverdeling en implementatieplan voor eigendom, beheer en exploitatie van accommodaties.
5	Uitwerken pilot Vitale Voetbalverenigingen	Uitvoeringsprogramma voor het versterken van de organisatiekracht van de voetbalverenigingen.

Tabel 7.1 Bestuurlijke aanbevelingen

De voorgestelde volgorde sluit aan bij de onderlinge afhankelijkheden van de verschillende ontwikkelrichtingen. Investeringen op Sportpark Langezand en Sportpark Doggersbank kunnen relatief snel worden voorbereid. De voorbereiding van de verhuizing

van VV Unicum vormt vervolgens een belangrijke randvoorwaarde voor de ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage en de toekomstige invulling van Sportpark Schouw. De verdere uitwerking van de vastgoedstrategie en de pilot Vitale Voetbalverenigingen kunnen parallel aan deze ontwikkelingen plaatsvinden.

7.3 Tot slot

Met deze voetbalvisie beschikt de gemeente Lelystad over een richtinggevend kader voor de verdere ontwikkeling van de voetbalstructuur tot 2040. De voorgestelde ontwikkelrichtingen bieden ruimte om de kwaliteit van de sportparken te verbeteren, de beschikbare capaciteit doelmatig te benutten en de maatschappelijke betekenis van het voetbal verder te versterken.

De voetbalstructuur wordt daarbij niet beschouwd als een verzameling afzonderlijke sportparken, maar als één samenhangend netwerk van voorzieningen. Door de sportparken in onderlinge samenhang te ontwikkelen ontstaat een robuuste en toekomstbestendige structuur die meebeweegt met de ontwikkeling van de stad, aansluit bij de bevolkingsgroei en ruimte biedt aan zowel breedtesport als prestatievoetbal.

De uitvoering van deze voetbalvisie vraagt om samenwerking tussen gemeente, Sportbedrijf Lelystad, voetbalverenigingen en andere maatschappelijke partners. Door gezamenlijk te investeren in kwalitatief goede accommodaties én vitale verenigingen ontstaat een sterke basis voor het voetbal in Lelystad, nu en in de toekomst.

Bijlage 1: Verdieping ontwikkelingen en behoefteprognose

Inleiding

Deze bijlage bevat de verdiepende analyses die ten grondslag liggen aan de Voetbalvisie Lelystad 2026–2040. In de hoofdrapportage zijn uitsluitend de belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen opgenomen. Deze bijlage biedt de onderliggende feiten, cijfers en analyses waarop deze zijn gebaseerd.

De analyse is opgesteld aan de hand van landelijke onderzoeken, gemeentelijke beleidsdocumenten, KNVB-gegevens, het Integraal Huisvestingsplan Sport (IHP Sport), demografische prognoses en gesprekken met de drie voetbalverenigingen, de KNVB, het onderwijs en andere betrokken partijen.

Doel van deze bijlage is om inzicht te geven in de ontwikkelingen die van invloed zijn op het voetbal in Lelystad en de wijze waarop deze zijn vertaald naar de behoefte aan voetbalvoorzieningen richting 2030 en 2040.

Landelijke ontwikkelingen

Voetbal blijft de grootste georganiseerde sport

Voetbal neemt al jarenlang een unieke positie in binnen de Nederlandse sportsector. Volgens NOC*NSF telt Nederland circa 1,2 miljoen aangesloten voetballers, verdeeld over bijna 2.900 verenigingen. Daarmee is voetbal zowel qua ledenaantal als qua ruimtegebruik de grootste georganiseerde sport van Nederland.

De gemiddelde voetbalvereniging telt ruim 420 leden en beschikt over meerdere teams per leeftijdscategorie. Hierdoor kent voetbal een intensief gebruik van sportvelden, kleedaccommodaties, verlichting en parkeervoorzieningen. Geen andere sport legt een vergelijkbaar beslag op gemeentelijke sportaccommodaties.

Na de coronaperiode is de sportdeelname in Nederland grotendeels gestabiliseerd. Binnen dit beeld laat voetbal opnieuw een lichte groei zien, met name onder jeugdleden en jongvolwassenen. De verwachting is dat voetbal ook de komende jaren een belangrijke positie binnen de georganiseerde sport blijft innemen.

Veranderend gebruik van voetbalaccommodaties

Niet alleen het aantal voetballers verandert, ook het gebruik van voetbalaccommodaties ontwikkelt zich.

Waar teams vroeger veelal één keer per week trainden, zijn twee trainingsmomenten tegenwoordig de standaard geworden. Dit geldt met name voor jeugdteams en selectieteams, maar wordt ook steeds vaker toegepast bij recreatieve teams. Hierdoor ontstaat een hogere belasting van de beschikbare trainingsvelden, vooral tijdens de avonduren.

Daarnaast worden kunstgrasvelden intensiever benut. Dankzij de hogere gebruiksintensiteit kunnen deze velden zowel overdag als in de avond vrijwel continu worden ingezet voor trainingen, wedstrijden en onderwijs.

Ook het voetbalaanbod wordt breder. Naast regulier competitievoetbal groeit de belangstelling voor recreatieve voetbalvormen, meisjes- en vrouwenvoetbal, walking football en voetbal voor specifieke doelgroepen. Hierdoor ontstaat een grotere spreiding van gebruikers gedurende de week.

Concentratie van wedstrijden op zaterdag

Een tweede belangrijke ontwikkeling is de concentratie van wedstrijden op zaterdag. De afgelopen jaren is zichtbaar dat steeds meer competities op zaterdag worden gespeeld. Hierdoor neemt de belasting van sportparken tijdens wedstrijddagen verder toe. In veel gemeenten wordt daarom gezocht naar mogelijkheden om wedstrijden beter te spreiden of de speeldag te verlengen.

Deze ontwikkeling heeft niet alleen gevolgen voor de beschikbare veldcapaciteit, maar

ook voor parkeren, verkeersafwikkeling, verlichting en de leefbaarheid van de directe omgeving.

Sociale veiligheid en goed verenigingsbestuur
Naast de fysieke ontwikkeling van sportparken groeit ook de aandacht voor sociale veiligheid binnen het amateurvoetbal.

De KNVB ondersteunt verenigingen actief bij onderwerpen als positief sportklimaat, sportief gedrag, preventie van agressie en discriminatie, veilig vrijwilligerswerk en goed verenigingsbestuur. Hiervoor is onder meer de landelijke risico-aanpak ontwikkeld.

De verwachting is dat deze thema's de komende jaren een steeds belangrijkere plaats zullen innemen binnen het amateurvoetbal. Dit vraagt niet alleen om passende accommodaties, maar ook om sterke en goed georganiseerde verenigingen.

Ontwikkelingen binnen Lelystad

Voetbal is de grootste georganiseerde sport
Ook binnen Lelystad is voetbal de grootste georganiseerde sport.
In 2024 telt de gemeente ongeveer 3.200 KNVB-leden. Daarmee is circa 2,7% van de inwoners aangesloten bij een voetbalvereniging. Landelijk bedraagt dit ongeveer 4,5%.

Het lagere deelnamepercentage betekent niet automatisch dat Lelystad onvoldoende voetbalvoorzieningen heeft, maar laat wel zien dat nog ruimte bestaat voor verdere groei van de voetbaldeelname. Mede door de bevolkingsgroei en de ontwikkeling van nieuwe woonwijken is het aannemelijk dat deze vraag de komende jaren verder zal toenemen.

Ontwikkeling van leden en verenigingen
Tussen 2022 en 2024 groeide het aantal voetballeden in Lelystad met ongeveer 6%.

Deze groei heeft zich niet gelijkmatig over de drie verenigingen verdeeld. VV Unicum en SV Batavia '90 groeiden relatief sterk, terwijl SVL '67 een stabielere ontwikkeling liet zien.

Historisch gezien wisselen dergelijke groeiperiodes zich regelmatig af. Daardoor is de ontwikkeling van individuele verenigingen minder voorspelbaar dan de gezamenlijke ontwikkeling van het voetbal binnen Lelystad. Voor de behoefteprognose is daarom primair gekeken naar de totale gemeentelijke behoefte aan voetbalvoorzieningen.

Leeftijdsopbouw
De voetbaldeelname in Lelystad bestaat voor een belangrijk deel uit jeugdleden.

Ruim 55% van alle voetballers is jonger dan 18 jaar. Vooral kinderen tussen 5 en 12 jaar kiezen relatief vaak voor voetbal. Hierdoor ontstaat een hoge belasting van de trainingsvelden tijdens de namiddag en vroege avond.

Daarnaast groeit het aantal seniorenteams en recreatieve voetbalvormen. Hierdoor wordt gedurende de gehele week intensiever gebruikgemaakt van de accommodaties.

Meisjes- en vrouwenvoetbal
Ongeveer 18% van de voetballers in Lelystad is vrouw. Landelijk bedraagt dit aandeel ongeveer 23%.

Hier ligt nog ruimte voor verdere groei. De ontwikkeling van het meisjes- en vrouwenvoetbal kan op termijn eveneens leiden tot een grotere behoefte aan trainings- en wedstrijdcapaciteit.

Capaciteit en gebruik van sportparken

Huidige situatie

De drie bestaande sportparken verschillen sterk in omvang, ligging en gebruik.

Sportpark Langezand beschikt over relatief veel ruimte en kent een andere gebruiksdruk dan Sportpark Schouw en Sportpark Doggersbank. Laatstgenoemde sportparken worden intensief gebruikt en liggen bovendien midden in woonwijken, waardoor de ruimtelijke ontwikkelmogelijkheden beperkter zijn.

Deze verschillen maken duidelijk dat niet iedere locatie dezelfde ontwikkelstrategie vraagt.

Bij meerdere verenigingen komen wachtlijsten voor.

Wachtlijsten zijn echter geen exacte maat voor de benodigde capaciteit. Personen kunnen zich bij meerdere verenigingen inschrijven, tijdelijk op een wachtlijst staan of inmiddels elders sporten. Daarom zijn de wachtlijsten niet rechtstreeks gebruikt voor de behoefteprognose.

Wel vormen zij een belangrijk signaal dat de beschikbare capaciteit op piekmomenten onvoldoende aansluit op de vraag.

Invloed op de leefomgeving

De intensivering van het gebruik van sportparken heeft gevolgen voor de omgeving.

Met name tijdens trainingsavonden en wedstrijddagen neemt de parkeerdruk toe en ontstaat extra verkeersbeweging. Daarnaast spelen verlichting en geluid een belangrijke rol, vooral bij sportparken die direct grenzen aan woonwijken.

Deze aspecten vormen een belangrijk onderdeel van de afwegingen rondom de toekomstige ontwikkeling van de sportparken.

Prognose richting 2040

Voor de behoefteprognose is gebruikgemaakt van de uitgangspunten uit het Integraal Huisvestingsplan Sport, aangevuld met actuele ledenontwikkelingen, demografische prognoses en de uitkomsten van de gesprekken met verenigingen.

Bij de prognose is rekening gehouden met de huidige voetbaldeelname, de verwachte bevolkingsgroei, de ontwikkeling van nieuwe woongebieden en een correctie voor de latente vraag. Daarbij is aangenomen dat een deel van de kinderen op de wachtlijsten daadwerkelijk lid wordt wanneer voldoende capaciteit beschikbaar komt.

De analyse leidt tot onderstaande behoefte.

Voorzieningen	2024	2030	2040
Wedstrijdvelden	11	14	17
Trainingsvelden	9	10	13

De grootste groei wordt verwacht na 2030. Met name de behoefte aan trainingscapaciteit neemt dan sterk toe. De prognose laat zien dat zonder aanvullende maatregelen de bestaande sportparken onvoldoende ruimte bieden om de toekomstige vraag volledig op te vangen.

Kunstgras en natuurgras

De benodigde capaciteit wordt niet uitsluitend bepaald door het aantal velden. Ook het type veld speelt een belangrijke rol.

Kunstgrasvelden kunnen intensiever worden gebruikt dan natuurgrasvelden en bieden daardoor meer mogelijkheden voor trainingen, wedstrijden en medegebruik door onderwijs. Daar staat tegenover dat de investerings- en vervangingskosten hoger zijn.

Bij de verdere ontwikkeling van de voetbalstructuur is daarom steeds een afweging nodig tussen gebruiksintensiteit, kwaliteit, duurzaamheid en investeringskosten.

Organisatiekracht van verenigingen

Tijdens de gesprekken met de voetbalverenigingen kwam naar voren dat de organisatorische belasting van verenigingen de afgelopen jaren is toegenomen.

Besturen zijn niet alleen verantwoordelijk voor het organiseren van voetbal, maar ook voor vastgoedbeheer, onderhoud, financiën, wet- en regelgeving, veiligheid, vrijwilligersbeleid en maatschappelijke samenwerking.

Deze ontwikkeling vraagt steeds meer tijd en deskundigheid van vrijwilligers. Tegelijkertijd blijkt het lastiger om nieuwe vrijwilligers en bestuursleden te vinden.

De gemeente Lelystad en Sportbedrijf Lelystad bieden reeds ondersteuning aan sportverenigingen. Ook blijkt uit de gesprekken dat voetbalverenigingen hiervan nog beperkt gebruikmaken. Een aandachtspunt voor de toekomst is daarom niet alleen het aanbieden van ondersteuning, maar ook het vergroten van de bekendheid, toegankelijkheid en benutting van deze ondersteuning.

Samenvattende conclusies

De verdiepende analyse leidt tot de volgende hoofdconclusies:

- Voetbal blijft de grootste georganiseerde sport van Lelystad en behoudt naar verwachting ook de komende jaren deze positie.
- De vraag naar voetbalvoorzieningen groeit als gevolg van bevolkingsgroei, veranderend gebruik van accommodaties en een toenemende trainingsintensiteit.
- De grootste druk ontstaat bij de beschikbare trainingscapaciteit en op de intensief gebruikte sportparken.
- De ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage biedt kansen om toekomstige groei op te vangen en de druk op bestaande sportparken te verminderen.
- De toekomstige opgave vraagt niet alleen om investeringen in accommodaties, maar ook om blijvende aandacht voor sterke en vitale voetbalverenigingen.
- De toekomstige voetbalstructuur vraagt om een gemeentebrede benadering, waarbij de sportparken in samenhang worden beschouwd en ruimte blijft bestaan voor verschuivingen in ledenaantallen tussen verenigingen. Daarmee wordt niet gestuurd op de ontwikkeling van afzonderlijke verenigingen, maar op een robuuste en toekomstbestendige voetbalstructuur voor de gehele gemeente Lelystad.

Bijlage 2: Achtergrond voetbalstructuur

Deze bijlage bevat de verdiepende analyse van de huidige voetbalstructuur in Lelystad. De informatie vormt de inhoudelijke onderbouwing van hoofdstuk 3 van deze voetbalvisie. Per sportpark wordt ingegaan op de huidige situatie, het gebruik, de kwaliteiten, de knelpunten en de ontwikkelmogelijkheden. De analyse is gebaseerd op locatiebezoeken, gesprekken met de voetbalverenigingen, de gemeente Lelystad, Sportbedrijf Lelystad en beschikbare beleids- en achtergrondinformatie.

De sportparken verschillen in omvang, gebruik en ontwikkelpotentie. Deze verschillen vormen een belangrijk uitgangspunt voor de toekomstige inrichting van de voetbalstructuur.

Sportpark Langezand

Huidige situatie

Sportpark Langezand is de thuisbasis van SVL '67 en ligt aan de westzijde van Lelystad. Het sportpark beschikt over een ruime opzet en biedt plaats aan meerdere voetbalvelden, kleedvoorzieningen en een clubgebouw. De accommodatie voorziet in de huidige behoefte van de vereniging en biedt daarnaast mogelijkheden voor verdere optimalisatie.

De ligging van het sportpark biedt relatief veel ruimtelijke mogelijkheden. In vergelijking met de andere voetbalparken zijn de beperkingen vanuit de directe omgeving beperkt. Hierdoor bestaat ruimte om de accommodatie toekomstbestendig te ontwikkelen zonder ingrijpende ruimtelijke consequenties.

Gebruik

Het sportpark wordt intensief gebruikt door SVL '67 voor trainingen en wedstrijden. Daarnaast vinden er incidenteel maatschappelijke activiteiten plaats. De gebruiksdruk is evenwichtiger verdeeld dan op de andere sportparken.

Kwaliteiten

De belangrijkste kwaliteiten van Sportpark Langezand zijn de beschikbare ruimte, de relatief gunstige ligging en de mogelijkheden om de bestaande accommodatie verder te optimaliseren. De combinatie van voldoende capaciteit en een stabiele verenigingsontwikkeling maakt het sportpark geschikt voor een geleidelijke kwaliteitsverbetering.

Aandachtspunten

Hoewel de huidige capaciteit grotendeels aansluit bij het gebruik, vraagt ook Sportpark Langezand op termijn aandacht voor kwaliteitsverbetering van de voorzieningen en het toekomstbestendig houden van de accommodatie. Daarbij ligt de nadruk vooral op kwaliteit en niet op uitbreiding van de capaciteit.

Ontwikkelperspectief

Sportpark Langezand biedt goede mogelijkheden om de bestaande voetbalfunctie duurzaam te versterken. De locatie kan ook in de toekomst een belangrijke rol blijven vervullen binnen de gemeentelijke voetbalstructuur.

Sportpark Schouw

Huidige situatie

Sportpark Schouw is de thuisbasis van VV Unicum. Het sportpark wordt intensief gebruikt en ligt midden in een woonomgeving. De beschikbare ruimte is beperkt, waardoor de mogelijkheden voor uitbreiding gering zijn.

De sterke ontwikkeling van de vereniging heeft geleid tot een hogere belasting van de accommodatie. Hierdoor ontstaat met name tijdens trainingsavonden en wedstrijddagen een hoge bezettingsgraad van de beschikbare voorzieningen.

Gebruik

Het sportpark wordt vrijwel dagelijks gebruikt voor trainingen en wedstrijden. De piek-

belasting vindt plaats tijdens de avonduren en op zaterdag. Hierdoor wordt de beschikbare capaciteit efficiënt benut.

Kwaliteiten
Sportpark Schouw beschikt over een goed functionerende accommodatie op een centrale locatie. De vereniging kent een sterke organisatie en maakt intensief gebruik van de beschikbare voorzieningen.

Aandachtspunten
De belangrijkste aandachtspunten zijn de beperkte uitbreidingsmogelijkheden en de invloed van het intensieve gebruik op de leefomgeving. Verkeer, parkeren en de beschikbare ruimte vormen belangrijke aandachtspunten bij toekomstige ontwikkelingen.
Ontwikkelperspectief

De verdere ontwikkeling van VV Unicum vraagt op langere termijn om aanvullende capaciteit. De ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage biedt hiervoor belangrijke kansen. Hierdoor ontstaat tevens ruimte om de totale voetbalstructuur binnen Lelystad beter in balans te brengen.

Sportpark Doggersbank

Huidige situatie
Sportpark Doggersbank is de thuisbasis van SV Batavia '90. De locatie onderscheidt zich doordat het sportpark niet uitsluitend wordt gebruikt door de vereniging, maar ook een belangrijke functie vervult voor het onderwijs. Hierdoor ligt de feitelijke gebruiksintensiteit hoger dan op basis van uitsluitend het verenigingsgebruik kan worden vastgesteld.

De ligging nabij Porteum zorgt ervoor dat de sportvoorzieningen gedurende de week intensief worden benut.

Gebruik
Naast trainingen en wedstrijden van SV Batavia '90 wordt het sportpark gebruikt voor bewegingsonderwijs en andere sportactiviteiten. Hierdoor is sprake van een multifunctioneel gebruik van de accommodatie.

Kwaliteiten
De combinatie van verenigingssport en onderwijs maakt Sportpark Doggersbank tot een belangrijke maatschappelijke voorziening binnen Lelystad. Door het intensieve gebruik worden de beschikbare voorzieningen efficiënt benut.

Aandachtspunten
De beschikbare ruimte is beperkt en het sportpark ligt midden in een woonwijk. Hierdoor vragen verkeer, parkeren, verlichting en geluid blijvend aandacht. Ook vraagt het intensieve gebruik om blijvende investeringen in de kwaliteit van de accommodatie.

Ontwikkelperspectief
Sportpark Doggersbank blijft een belangrijke locatie voor zowel de vereniging als het onderwijs. Toekomstige investeringen richten zich vooral op kwaliteitsverbetering en het optimaal benutten van de bestaande ruimte.

Bijlage 3: Profielschetsen voetbalverenigingen

Deze bijlage bevat de uitgebreide profielschetsen van de drie voetbalverenigingen in Lelystad. De profielschetsen vormen de inhoudelijke onderbouwing van hoofdstuk 4 van deze voetbalvisie. Per vereniging wordt ingegaan op de organisatie, ledenontwikkeling, accommodatie, financiën, maatschappelijke positie, ambities en de belangrijkste aandachtspunten voor de toekomst.

De informatie is gebaseerd op gesprekken met de verenigingen, beschikbare verenigingsgegevens, ledenontwikkelingen, financiële informatie en de analyse van de huidige voetbalstructuur.

SVL '67

Algemeen profiel

SVL '67 is de grootste voetbalvereniging van Lelystad en vervult een belangrijke maatschappelijke functie binnen de stad. De vereniging kent een brede ledenopbouw, een stabiele organisatie en een sterke betrokkenheid van vrijwilligers. Het sportaanbod richt zich op zowel jeugd- als seniorenvoetbal en biedt ruimte aan recreatief en prestatief voetbal.

De vereniging heeft zich de afgelopen jaren stabiel ontwikkeld. Hoewel de ledenontwikkeling minder sterk fluctueert dan bij de andere verenigingen, blijft SVL '67 aantrekkelijk voor verschillende doelgroepen. De vereniging beschikt over een brede jeugdafdeling en heeft een belangrijke functie voor de omliggende wijken.

Ledenontwikkeling

De vereniging telt circa 58 teams en is daarmee momenteel de grootste voetbalvereniging van Lelystad. De afgelopen jaren is de ontwikkeling van het ledenaantal relatief stabiel geweest. De verwachting is dat de vereniging ook de komende jaren een stabiele positie behoudt.

Organisatie

SVL '67 beschikt over een betrokken bestuur en een grote groep vrijwilligers. De vereniging organiseert een breed scala aan sportieve activiteiten en investeert in de kwaliteit van de organisatie. Net als veel andere sportverenigingen staat ook SVL '67 voor de uitdaging om voldoende vrijwilligers en bestuursleden te blijven vinden.

Financiële positie

De vereniging beschikt over een gezonde financiële basis en voert een voorzichtig financieel beleid. Investeringen worden zorgvuldig afgewogen en afgestemd op de financiële mogelijkheden van de vereniging. Daarbij bestaat aandacht voor het beheersbaar houden van de exploitatiekosten op de langere termijn.

Accommodatie

Sportpark Langezand biedt op dit moment voldoende ruimte voor de activiteiten van de vereniging. De accommodatie sluit grotendeels aan bij de huidige behoefte, al vraagt deze op onderdelen om kwaliteitsverbetering en modernisering. Anders dan bij de andere voetbalverenigingen is de ruimtelijke ontwikkelruimte relatief groot.

Ambities

SVL '67 wil zich de komende jaren vooral richten op kwalitatieve ontwikkeling van de vereniging. Daarbij staan het behouden van leden, het versterken van de vrijwilligersorganisatie, kwalitatief goede voorzieningen en een veilig en aantrekkelijk verenigingsklimaat centraal.

Samenvattend beeld

SVL '67 is een stabiele vereniging met een gezonde basis en voldoende ontwikkelmogelijkheden op de huidige locatie. De toekomstige opgave ligt vooral in kwaliteitsverbetering van de accommodatie en het behouden van een sterke organisatie.

VV Unicum

Algemeen profiel

VV Unicum behoort tot de grootste voetbalverenigingen van Lelystad en heeft zich de afgelopen jaren sterk ontwikkeld. De vereniging combineert een omvangrijke jeugdopleiding met prestatief en recreatief voetbal en vervult een belangrijke stedelijke functie.

Ledenontwikkeling

De vereniging heeft de afgelopen jaren een duidelijke groei doorgemaakt. Deze ontwikkeling heeft geleid tot een hogere gebruiksdruk op Sportpark Schouw. Vooral tijdens trainingsavonden en wedstrijddagen wordt de beschikbare capaciteit intensief benut.

Organisatie

VV Unicum beschikt over een goed georganiseerde vereniging met een actieve vrijwilligersorganisatie. De groei van de vereniging vraagt tegelijkertijd om verdere professionalisering van de organisatie en ondersteuning van vrijwilligers.

Financiële positie

De vereniging voert een verantwoord financieel beleid en investeert stapsgewijs in de ontwikkeling van de accommodatie en de vereniging. Daarbij blijft betaalbaarheid voor leden een belangrijk uitgangspunt.

Accommodatie

Sportpark Schouw sluit steeds minder goed aan bij de groei van de vereniging. De beschikbare ruimte is beperkt en de mogelijkheden voor uitbreiding zijn gering. Hierdoor ontstaat op langere termijn behoefte aan aanvullende capaciteit.

Ambities

VV Unicum wil ruimte blijven bieden aan nieuwe leden en de kwaliteit van de accommodatie verder verbeteren. Daarbij ziet de vereniging kansen in de ontwikkeling van Sportpark Zuiderhage.

Samenvattend beeld

VV Unicum is een groeiende vereniging met een sterke organisatie en een duidelijke ruimtelijke opgave. De toekomstige ontwikkeling van de huisvesting vormt een belangrijk aandachtspunt binnen de gemeentelijke voetbalstructuur.

SV Batavia '90

Algemeen profiel

SV Batavia '90 is een maatschappelijk betrokken voetbalvereniging met een belangrijke functie binnen haar verzorgingsgebied. De vereniging biedt ruimte aan zowel jeugd- als seniorenvoetbal en richt zich nadrukkelijk op verbinding met de wijk en maatschappelijke partners. Na een periode waarin het ledenaantal terugliep, laat de vereniging de afgelopen jaren weer een voorzichtig herstel zien.

Ledenontwikkeling

De vereniging bevindt zich in een fase van herstel en verdere ontwikkeling. De ambitie is om deze positieve ontwikkeling de komende jaren voort te zetten.

Organisatie

SV Batavia '90 beschikt over een betrokken bestuur en een actieve vrijwilligersorganisatie. Net als de andere verenigingen vraagt de continuïteit van vrijwilligers en bestuursleden blijvende aandacht.

Financiële positie

De vereniging voert een voorzichtig financieel beleid en investeert waar mogelijk in de kwaliteit van de vereniging en de accommodatie. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar een gezonde exploitatie op langere termijn.

Accommodatie

Sportpark Doggersbank onderscheidt zich doordat het niet alleen door de vereniging wordt gebruikt, maar ook een belangrijke functie vervult voor het onderwijs, met name

door het gebruik door Porteum. Hierdoor wordt de accommodatie intensief benut en vertegenwoordigt zij een bredere maatschappelijke waarde.

Ambities

SV Batavia '90 wil de ingezette ontwikkeling verder versterken en blijven investeren in een aantrekkelijk sportaanbod, kwalitatief goede voorzieningen en een sterke maatschappelijke positie binnen de wijk.

Samenvattend beeld

SV Batavia '90 is een vereniging in ontwikkeling, waarbij de combinatie van verenigingssport, onderwijs en maatschappelijke activiteiten een onderscheidende kwaliteit vormt. Toekomstige investeringen richten zich op kwalitatief goede voorzieningen en het versterken van de maatschappelijke functie van het sportpark.

Bijlage 4: Situatieschetsen ontwikkelmogelijkheden

Sportpark Langezand

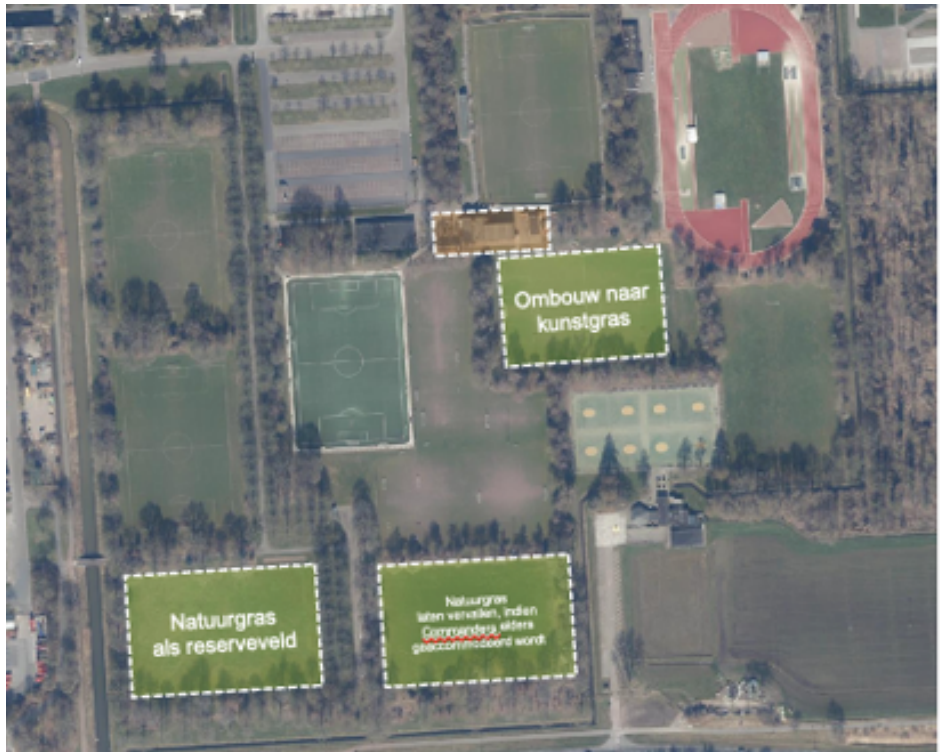

Situatieschets Langezand 1. Voorkeursvariant.

Sportpark Schouw

Situatieschets Schouw 1. Voorkeursvariant.

Sportpark Schouw

Situatieschets Schouw 2. Variant A.

Sportpark Schouw

Situatieschets Schouw 3. Variant B.

Sportpark Schouw

Situatieschets Schouw 4. Variant C.

Sportpark Doggersbank

Situatieschets Doggersbank 1.

Sportpark Zuiderhage

Situatieschets Zuiderhage 1.

